

3/0/96

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9

జెన్న పట్టణము 1922వ సం॥ అక్టోబరు నెల 25వ తేది బుధవారము

No. 171

సంపుటము ౯

మండు శివానుభవం వత్సరము, కార్తీకమాస శుద్ధ పంచమి గి.

సంచిక ౧౭౧

అమృతాంజనము అన్ని

నొప్పలకు మంచిమందు

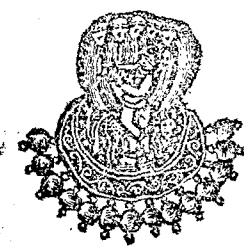
అమృతాంజనము గాయము పుండ్రకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

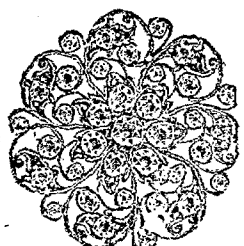
అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిసిగల మాయమందుగాను. నకలుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషాసిద్ధిని చూచుకొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక, నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

నిరయకాలమునకు

నగలు తయారవేసి యిచ్చుకొట్టివారు లేరు సంతోషములందు. జులీయు చొక్కపు వెండి, నవంబం గారము పూచీసిచ్చెదము. యావ్రము తేలిపో వాపము తీసుకొనెదము. సువంబంగారు నాగరములు, సాదా జవతీళ్లు, మల్లెమొగ్గలు, కలపలబిళ్లు చిన్నది పెద్దది అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్నవి.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు. వైవాజుబాబోద్దు, మద్రాసు.

ముఖ్యగవనింపు (2943)

యోగ్యతాపత్రములు

మేము చేసిన సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. బెహారెన్ సిటి యర్గా మెడికల్ హాల్ వాటైజ్ అనేది స్పెషల్ బెంధమును నేవించిన తరువాత స్వస్థమయినది.

ఉజ్జయిని 28-9-18 ఎల్. సి. కపూర్, టెక్ ప్రొఫెసర్.

మలయచందనము

గనేరియా అను తెగలోగలనది మౌళికము

వర్షము తేదు. పిచిరాలో. చది తేదు. ఎలుపు, తెలుపు, వచ్చు, అను మాటలు విధముల గా గోగము ను మూడు పూటలలో ముగ్గును. శ్రీల దేవత వ్యాసులకు ముడ ట్టి కావ్యమును (1281) డబ్బీ 1 కి రూ. 10-0-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రామవరం(గోదావరిజిల్లా.)

ఈపుస్తకమునందు అతిసుందర } శ్రీవాల్మీకి రామాయణము ఆంధ్రవచనము.

మైన 115 పటము లున్నవి. సంపూర్ణము 9 సంపుటములు: ౯ భాగములు ఏకకాలమున కొనువారికి రూ. ౧౧ ౦ ౦ సంపూర్ణము ౩ సంపుటములు: బాల, అయోధ్యాకాండములు- ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦ అరణ్య, కీష్కింధా, నుష్టర కాండములు- ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦ యుద్ధకాండము-మూడుభాగములు, ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦ శ్రీరామకాలనిర్ణయము ౦ ౮ ౦

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అందు కో., అనందముద్రకాలయము, మదరాసు. (1)

R. Venkateshwar and Co, Publishers, Loane Square, Madras

సుప్రసిద్ధమైన

నంజన్ గూడు దంతచూరము.

రెండు కుటుంబరత్నములు

దంతములను కుళ్ళవరచుటయందున, తెలుపుచేయుటయందున, పటుత్వమును కలుగజేయుటయందును అమోఘమైనది. కుళ్ళమైన వామూలికలచే తయారుచేయబడినది. మనోహరమైన నువాసగలది. తీపులేక ఉప్పుకలిసింది పంపబడును. 1 పొట్టును 1 నెలకు సరిపోవును. ధర 1-కి రూ. 0-1-0; 12 పొట్టులు వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ. 1-0-0. శ్రీకంకన్మూరిమూల్రలు: బిడ్డలు మొదలు ముసలివారి వరకు నకల వ్యాధులకు ఉపయోగించవచ్చును. 250 మాత్రలుగల బిడ్డి 1-కి రూ. 0-4-0; 12 బిడ్డు వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ. 2-0-0 లగును.

ఆయుర్వేద విద్యార్థి వి. వి. పండితులు, నంజన్ గూడు పోస్టు. (మైసూరు జిల్లా) (1)

శుద్ధస్వదేశి బెంగుళూరు - మేలు పట్టుచీరలు

జరిగెచీరలు, కిరిగలు, రవికలు, దుమాళ్లు, దాకలీలు, పావళ్లు, సాదానాకట్టుకట్టలు, గొడుగుడ్డలు మొదలగునవి పురమాపిగా మేలురకం పట్టుతో చిలకవచ్చు, పసుపువచ్చు, ఎలుపు, రోజూ, ఆకాళిగర్ల, ఆరంజరంగు, మేఘుర్లం, కాళిరంగు, నెమలిరంగు మొదలగు రంగులలో వారివారి అగ్రర మేరకు తయారుచేసి పంపెదము.

చాయకు గ్యారంటీ: ఒకసారి అగ్రరయిచ్చినవాడు తప్పక ఎప్పుడూ మళ్ళీ అగ్రరయవంతుడు.

విధములకు ఈదిగువ విలీనములకు వ్రాడవలెను. మాకం సుబ్బరాయ శేట్టి అందు బ్రదర్స్, పట్టుబది వర్తకులు, చాక్, బెంగుళూరుసిటి, పోస్టు బాక్స్ నెంబరు ౪౮.

స్వదేశి దీపము!

స్వదేశి దీపము!!

ఈ మాదిరి దీపములు మా కర్మా గారములో ఇట్టితో తయారైనవి. చూపునకు కంఠంలే వండును. ఈ దీపమునందు భాగములను విడి విడిగా తీయవచ్చును. పెద్దపెద్ద మిరాజిదారులు, జమీందారులు, మహారాజులు ముగ్గుగువారి మెప్పును బడినది. 1-కి ధు కపాలు ఖర్చుతో సహా రూ. 7-8-0 లు మాత్రమే. ఈ దీపముయొక్క ఎత్తు 22 అంగుళములు. మైపునల్లి చేయబడిన ముడ తగిన మొద యి తల్లివేరగ, తయారు చేసి పంపబడును. 1-కి ధు 0-12-0 మాత్రమే, అంతయు చేరి రెపాలు ఖర్చులు లేకుండా రూ. 8-4-0 లకు పంపబడును. మునపుకట్టి మొర లేకుండా టిడు పట్టుల మొరతో పంపబడిన పంపబడును.

S. RAMA Aiyer, P. O. No. 238, Calcutta

బంగారాజేశ్వరమండు మిక్కిలి ముఖ్యమైనదియు, నమ్మకమైనదియు, నయమైనదియు నైన

ది డక్కా ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

మూలధనము రూ 2,00,000. చందాలవలన వసూలైన మూలధనము రూ 1,75,000.

దైర్ఘ్యము:— జడ్చి, సబ్ జడ్చి, వకీలు, బహిరంగ మొదలగువారు గలరు.

కాడ అధిను:— 8, 8/1 ఆగ్నినియస్ వీధి, డక్కా.

కార్యాలయము:— కలకత్తా 212 వా బహు వీధి, 155-1 ఆవురు చిట్టూర్ రోడ్డు (హోటల్ బహు) హోటల్ రోడ్డు (బాబాబహు) భవానిపూరు 89 దుస్సా రోడ్డు, రంగపూరు, బోగూరు, మైమెన్ సింగు, జాల్ పాయిగురి, డాక్టరింగు, కాళి ముక్త ఫర్ పూరు, ఖుల్నా, మద్రాసు.

కవిరాజులు, పోస్టుమాస్టరులు, ఉపాధ్యాయులు మొదలగువారికి ప్రత్యేక లాభము.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన పుస్తకములు ఇనాముగా పంపబడును.

- (1) గృహజ్యోతిషము (దెంగాలి) (2) కామకామము (3) పరీక్షా తేజవిధము (4) జీవితమును నియంతులు (5) కాటలాగు (6) భాగ్యము (7) 1922-23 సం॥ క్యాలండరు (ఇంగ్లీషు దెంగాలి) (8) ఉపాధ్యాయులు, పోస్టుమాస్టరులు ధనము లాభించు విధము. (కౌన్సిలర్లము యిసాం) మకరధ్వజ తులము 1-కి ధర రూ 4 (8) (9) గృహజ్యోతిషము (ఇంగ్లీషు) బుడ్డి 1-కి రూ 0-6-0; కలకత్తా నగర బుడ్డి 1-కి రూ 0-12-0; చక్రవర్తిపాన నగర 1-కి రూ 4.

తామర, డోబీసు తీట

మొదలగు వాటికి కాస్తాక్రముగా నూతన పద్ధతి ననుసరించి కనిపెట్టబడినవి.

ప్రోటల్ ద్రావకము బుడ్డి 1-కి ధర 0-8-0

ప్రోటల్ ఆయింటుమెంటు బుడ్డి 1-కి ధర 0-6-0

ప్రోటల్ సబ్బు బిల్ల 1-కి ధర 0-12-0

బాగుగా సబ్బుతో దుద్దిన తరువాత ఆయింటు మెంటునుగాని లేక ద్రావకమును గాని ఉపయోగించవలెను. గణము అత్యద్భుతము.

గుడ్డలకు తగిన ముతకపడదు. దీర్ఘ కాలమునుండి ఉన్నవి కూడత్వరలో మాయమైపోవును.

మదరాసు కెమికలు ఇండ్స్ట్రీసు (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం. 1208, మదరాసు.

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయములేదు (1045-4)

శ్రీ గద్వాల మహారాణి సాహేబుగారి మెప్పుచే బంగారుపతకమును బొందిన

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (2)

వేగు ఔషధములు

కడచిన యిరువదియైదు శతాబ్దముల కాలముగ ఇండియాలో వలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పలుప్రదేశము లందును ఉపయోగించబడి ఆ శతాబ్దము రక్షించినవి.

జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శతధౌతపుత్రమును, ఉపయోగించదగినవి

ఇవి ప్లేగును గణపరచుటయే గాక, రాకుండ చేయుటకును చాలినవి. ప్లేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును మేము కప్పియుండు ప్రకారము నేర్పించుచుండిన, ప్లేగుబాధ ఎంతమాత్రమును సోకదు. ఈ మందులను పిప్పలు, పెద్దలు, గర్భిణి స్త్రీలుకూడ ఉపయోగించవచ్చును. ప్యాకింగు పోస్టేజీలున్న ప్రత్యేకము. క్యాలటాగు ఉచితము. హైమాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శతధౌతపుత్రము 1 అవున్సు సీసా రు 0-14-0 లు
3 " " 0-12 " " 3, 0-10-0

తంజిలివాసము:— "పండిట్" మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము 41, ఆచారప్ప వీధి, మదరాసు.

పాలసుగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సహజమైనది, మేహ పాదలు, పుచ్చలు, చర్మరోగములు, కీడ్స్ రోగములు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డ్రెస్సిల చాలును.

20 డ్రెస్సి 1-4-0 వి. పి. 0-8-0

హైమాదిలేహ్యము.

అరుగ్గము, నిక్కాక, కాట్టెత, మలబద్ధము, కడుపులో వంట, మొదలగు వాటిని హరించును.

2 డ్రెస్సి చాలును. 20 డ్రెస్సి రు 1-4-0 వి. పి. 0-8-0

పి. శి. మి. లిండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,

(8851-4) మెదక్— నల్లూరుజిల్లా.

కత్తికల్లు — చామలు

కత్తికల్లు తాళములు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చేయబడినది. ప్రాత్యహింపును.

శుభ్రత, కరల క్యాటలాగులు వ్రాయును.

చి. మొకటికల్లు అండ్ కో

బర్మింగ్ హామ్ లోన్ రోడ్డు

మెదక్ (గోదావరిజిల్లా)

మెదక్ లోని "ఇండస్ట్రీ" కలెక్షన్

జ్యోతిషము

మీ జాతక మైనను వయస్సు నామ మైనను పంపుడు. జగనంతర్గత ఫలము గాని పూర్వాజాతకము గాని కలిపి చెప్పబడిన జ్యోతిషాది గ్రంథములచే వడ్డల విచారణచేసి రుజువుచిచ్చిస్తున్న కార్యములనుగా కలయాచేసి సరసమైన ధరలకు వి. పి. గా పంపబడును.

శ్రీధర వెంకటసిద్ధాంతి, నేనునూరు, అంబాజీ పేటపాస్టు, గోదావరి జిల్లా

వైద్యభర్తవ్రతాశిక్

మూడవతూరి ముద్రితము. వెల రూ 3-0-0.

ఈ గ్రంథము హిందూపుత్రులకు ముఖ్యముగ ద్విజాలకు ఆయుర్వేదపు అర్హతతోపకమైనది. ఇందు అనేకధర్మములు వివరింపబడియున్నవి. ఇందు శ్రీమత్కృష్ణకావ్యత్రయము లక్ష్యమునా సోమయాజులవారి జీవితచరిత్ర వృత్తముగను ప్రయోగపడినది. మరియు శ్రీ సోమయాజులవారిచే ప్రకటించబడిన అన్ని గ్రంథములను గలవు. ఈ గ్రంథములన్నియు ముఖ్యముగ ఈ శతాబ్దపు పాఠశాల ప్రతిభా కృషియందు నుండవలసినది. గ్రంథముల జాబితా (కాటలాగు) కోడబాదు అధికారిచేసి ఉపయోగపడును.

చీనుకు రి బసవయ్య గుంటూరు

"తెలుగు సంక్షిప్త లేఖనము"

మీరు ఇష్టపడకనే తెలుగు షాట్లకాండు నేర్చుకొని భాషాశాస్త్రమును, దినమున కొక గంట చదివి, ఆధ్యాత్మికము నుండి మనోహరితమైనదిగా (18) ఇన్ ఫర్మేషన్ బూర్నింగ్, కాకినాడ.

గజిక్కి తెలుము

Xజి, చీడ శరీరమునకు వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేష బాధను గలిగించుచున్నది. ఈ తెలుమును నాలుగుపూటలు రాచిన తప్పక పని జేయును.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

మీ జాతకము

ఒక సం॥ రమణరకు జరుగు సం॥ తులు నెలలువారిగా వ్రాయుటకు కట్టుము రూ 2/-, జీవితమునందలి నామ దేశ అంతర్వేదితో వ్రాయుటకు రూ 5/-, ఇతరతార్కము జీవిత మంతటిలోను ప్రతి సం॥ రమణలో బుధుడు ముఖ్యమైనందులతో వ్రాయుటకు రూ 8/-, జనన సం॥ రం, నెల, వారము, గంటలు, నిమిషములు తెలుపవలెను. లేక జాతకమును పంపవలెను. అన్ని ఫలములనుండి మితిలేని యోగ్యతాప్రతిభలు వచ్చియున్నవి. జాతకము ఆంగ్లభాషలో వ్రాసి పంపబడును. బి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్య, కృష్ణవిలాస అగ్రహారము (ఎ) పోస్టు మైసూరు.

జాతకరత్నము

గొప్ప ధనధర! (PART I) జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునవి లేకమే సం॥ కృర ఫలితములను క్యాల్క్యులేషన్ రీడింగ్ లో సహా యెన్ని సం॥ తర్జములైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కర లేకయే తమకుంటే తాము వ్రాసికోవలెను. ధనము, సంతానము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు ద్వాదశభావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికోవలెను. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. దీని వెల రు 2-0-0, నెలపాటులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే మియునో జాతకములు సరసమైనవలెను పంపబడును.

(164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖింకోట, విశాఖపట్నం జిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2118-688) ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగ్య ద్వైతాస్త్రలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, ధూతశాస్త్రము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్ల పేజీ రిమా మాలు విచిత్రనిరీధిదర్శనలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, కనముతో నుమాధియగుట, శరీరములను తలకాయంతట మాటలాడించుట ఘామివైన గజముయెత్తున గాలిలో వసువుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రముల అనేకము లున్నవి. ఈ పాత్రము తెలుగుభాషలో అతి సుఖమైన తెలిని వ్రాయబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేలిక చేయువలెని గాల్గరాటి యిచ్చుచున్నాము. దీనివెల రూ 4-0-0. తర్జునకు పి. ఆర్. జనార్దననాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా.

ఎస్. మోహిదీన్, ఎమ్. ఖాసిమ్

సాహెబ్ ఆంధ్రకో

ఫర్మి చక్ మేకర్లు, సర్పారావుపేట క్రొత్తపాపు మేలైన గృహాంశకరణములు ధరలు సరసము, ఒకసారి ఆర్జునుకుంపి పరీక్షించుకోవలెను

అడవచ్చి క్యాన్ వాసు చేయబడిన క్యాంపులము

సాధారణక్యాన్ వాసు చేయబడినది	(1-కి ధర రు 14/-)
మంచమునకు గినదని	1-కి ధర రు 12/-
పరచాలు, కోదులు, చారము	1-కి ధర రు 1/-
క్యాంపు ఇనుపమడుపు ఈటి కుర్చీ	1-కి ధర రు 7/-
వాతకలక	1-కి ధర రు 1/-
క్యాంపు ఇనుపమడుపునర్మీ ఇనుప ఆర్	
ముంతో గహా	1-కి ధర రు 4/-
క్యాంపుకర్చీఆరము శుభందా	1-కి ధర రు 3/4
క్యాంపు ఇనుపపూస	1-కి ధర రు 2/4
క్యాంపు ఇనుపపొలింగుమేహ	1-కి ధర రు 8/-
క్యాంపుకర్చీ	1-కి ధర రు 4/-
పూగు (రాపింగు) కుర్చీ	1-కి ధర రు 6/-

ఓ బ్రటిషు రాజ్యమా! నామాట వినుమా!!

బ్రిటిషు చరిత్రకర్తలు వారి చరిత్రను భిన్నముగా అనుసరించుచున్నారని చెప్పవచ్చును. వారి భావములలో నారి గంభీర గ్రామములు అప్పటి కప్పుడు చూచుచుండుట చేతను ఏమీ వాదయొక్క వివిధములైన చరిత్రములను జల్లెటలు కనిపెట్టుచుండుటచేతను సామ్యము మధ్య ప్రాచ్య సమస్యలలోని పిచ్చి చారిత్రక గణనించు చుండుటచేతను బ్రిటను గూర్చి యీ విధముగా పరిశీలనక తప్పని సరి కన్పించును.

ఓ బ్రటిషు రాజ్యమా! నీ కృష్టికి కొట్టుకొని పోవుచున్నావు. నీ మట్టును బహుమతి పంపించుచున్నావు. ఈకోజున నీ నీతిని తెలిపి ౧౮౧౨ కల్లోలము నెలలో నీవు సర్వత్ర జయమును పొందితివి. సాధ్యమును గంటివి. బలమును సంపాదించితివి. సమస్తసామగ్రిని చేజిక్కి లికితివి. ఈకోజున ఓ బ్రటిషు రాజ్యమా! నీ పరిస్థితులను సమానులైన పర్యవసామును నీ పరిచయమును.

౧ పాలితదేశములు

అ. హిందూదేశము:—గత వంద సంవత్సరములందు నీకోడినీడ నుండి అంత్యజనులకు సహాయ మొనర్చిన నీ యతిమూల్యమైన దేశము స్వయంస్థాయత్నమునకు గూడ నోరుకొననిదై నిర్బంధముచే గ్రంథియైన దయ్యము సహాయ నిరాకరణముచే స్వతంత్రమును సంపాదించుటకు కృతనిశ్చయమై యుండెను.

ఆ. ఈశాన్య:—ఈశాన్యమునందు నిన్ను రక్షకురాలుగా మెచ్చుకొన్న ఈశాన్యదేశము ఈకోజున తనకు ఒత్తిడి కలుగజేయుచున్నది. అక్రమముగా స్వాధీనముకొను చాని గను రెలయిదు చేకవైనవి పొట్టుపడి స్వతంత్రమును సంపాదించుట కంశము బూనినది.

ఇ. విద్యుత్తము:—అయిదొండు దేశము ఇంకను రగులుచున్నది. అలాచించి అలాచించి చేసిన చంధి, దానికిని కాంతిని సమకూర్చు చుండుటచే గాక మీదుమిక్కిలి అంతఃకలహములను కల్పించి దొంగి, కంస, హత్యలను ఆదేశములగా కలుగజేసింది. చేయి! నీ పాలితదేశము లన్నియు వానివాని స్వాతంత్ర్యములను సంపాదించుట కుపకరించును. నీవు వాటి కరీషములను మాత్రము స్వాధీనమునకు దురుహకొంటినే కాని అక్కలనుకాదు.

ఈ. నీ కలనదేశములు:—మొదటినుండియు క్రమక్రమముగా ఎన్నెన్నో స్వాతంత్ర్యములను సమకూర్చుకొను చున్నవి. కొన్ని సందర్భములందు దీనిని సాహసించినవి. అది సామ్రాజ్యభాగస్వాములుగా హక్కును గోరుచు సామ్రాజ్యపు కట్టడాలను పాడొందుటచేదు.

౨ నీ పురాతన నవీన మిత్రులు

అ. ప్రాచ్య:—నీ గొప్ప స్నేహితుడైన ప్రాచ్య నీకు వెళ్ళమొగ్గినది. దానికి బంగ్లాదేశ్ వాంఛితార్థ సిద్ధియే ప్రయోజనము. అది టర్కీదేశము పానుభూతిని చూపుచు న్యాయ పరిశీలనకు వహించినది. అది మహ్యతో ఇచ్చితివి ఏ విధమైన మైత్రీకైనను ప్రతిహతలే వహించింది. ఈ అన్ని విషయములలో నీ యభిప్రాయములు శ్రేయించువి. నీ చేయిన చెప్పము. మీమాడిక అపారాధిని సున్నది.

ఆ. ఇటలీ:—నీ చురుకైన మిత్రుడు ఇటలీదేశము జర్మనీ రెవ్యూదేశముల రాజ్యతంత్రముల విషయమున నిన్ను బలపర్చుచున్నది. టర్కీ విషయములలో ప్రాచ్యుడే యెక్కువగా గొనియుంచుచున్నది. నీ టెటలీ మిత్రుడు ప్రస్తుతము కృపాన్ని ప్రముఖులలో చిత్తుకొని యుండుటచే నీయప్పటి సాహసకృత్తిములలో సామను చేకూరును.

ఇ. జపానుదేశము:—నీ బహుపురాతన మిత్రుడు జపానుదేశము నా వాటికి నిన్ను కావని స్వతంత్రమును తొందుచున్నది. నీకోడి నీ మిత్రత్వము ముగిసినది. మరయు, వియత్నం సంఘము ౧౮౯౦ సంవత్సరములో కలిగిన సంగయోధమును ఎడతెగనియగుట చూచుచున్నది.

ఈ. అమెరికా:—నీ సోదరునియైన అమెరికాదేశము మూలములను చూచుచు నీకు సోదరులను కన్పించుచున్నది. ఓటలపర్వము, టెక్సాస్, హావో భూముల కర్తవ్యములలో నీకు తీవ్ర ప్రత్యేకము యున్నది. ఈకోజునకు నీ సహృదయ తన సహచరముగా నీకు చేయుచున్నది. బురు సర్వములకు చేచియున్నది. నీ ప్రియవలసిన యుద్ధములొక్క వడివైనను ఈకోజు నీయబాలయించింది.

ఈ. రుస్సె:—నీ సోదరునియైన రుస్సె నీ క్రమశాస్త్రము. నీ సాధనాకారములను ఆధునికమును ముగించుచున్నది. నీ సాహసకార

తనమును సామ్రాజ్యభారమును ఆదేశముచే భయపెట్టుచున్నది. నీ కోడికు భిన్నముగా ఆదేశములలో నీ కార్యక్రమమును మొదలుపెట్టింది. కాని నీ సామ్రాజ్యభారము రమ్యమొక్క సహాయమును తొరగలదా? ముమ్మాటికిని తొరగలదు.

ఈ. మెక్సికో:—మెక్సికోదేశము - నీ సూతసన్నిహితు. మెక్సికో రాజుగావని మెక్సికోదేశము అమీనైన ఫణులను నీకు ఎక్కువ భవ్యమును తప్పక కలుగజేయుదురు. నీకు మిత్రుని కన్పించుట కలుగజేయుదురు.

బు. గ్రీసు:—నీకు ఆధానమును కలుగజేసికట్టియు దాని నెల్ల మొనటి దండయాత్రలో ఆదేశ యుద్ధనాకలను అమాల్మములయిన ప్రాచ్యులను గొల్పియున్నది. చేసికట్టియు అత్యంత యుద్ధిగమింతుడు కృతానుమతుల గ్రీసు ఆసియామైనలో నేసిన యుద్ధములను నీవు ఈదాసేనభారముతో చూచి అంతర్జాతీయ సమ్మేళనము వారి రిపోర్టును అణగద్రోక్కియు చుటచేతను నీయకన్పించు కళంకము కలిగినది.

౩ నీ ప్రాతశత్రువులు

అ. జర్మనీ:—ఓడిపోయినదని అనుకొనబడుచున్న జర్మనీ ఇకను అధికారమునకు ఇచ్చితివి లోబడలేదు. అంతేకాదు. నీ జనుల కృత్రిమయంద ఆదేశము చేతనిండ పనికలిగియున్నది. నీదేశములోని కర్మాగారములు చాలాభాగము మానీవేయబడి యుండగా ఆదేశపు కర్మాగారములు అహోరాత్రములు పని చేయుచున్నవి. నీదేశపు నావలు చాల స్వేచ్ఛను పొందియుండగా ఆదేశపు నావలు లాభకారులుగా నున్నవి. నీమత్తులను నిరాదరణ పొందుచుండగా ఆదేశకన్పించుట కిది భరణ మెరుగుచున్నది. ఆదేశము యుద్ధస్థలములను చెల్లించుచున్నది. నీవో తెచ్చిన యుద్ధములకు వడివైనను ఇయ్యలేవున్నావు. జర్మనీ ఓడిపోయినదా? అది రెలవందుకొని యున్నదా? ఓడిపోయిన రాజ్యమా! అలాచించుకొనుమా! అలాచించుకొనుమా!

ఆ. అస్ట్రీయా:—అవును. చెల్లాచెదరగట్టి, దుర్భిక్షము కలుగుటకల్లను ఆదేశము బలములేసికట్టినది.

ఇ. బల్గేరియా:—ఆదేశము ఓడిపోయినది కాని నెమ్మదిగా బలమును కూడ వీసికొనుచున్నది.

ఈ. టర్కీ:—అణగారిన, దానత్యమున, మర్యాదలోపమును ఒప్పుకొననిదేశము ఏదైననున్నదో అది టర్కీయే. నీవు ఆదేశమును ఒత్తిడిచేయుచున్నావు. ఆరాజ్యమును నీవు నియంత్రించుచున్నావు. గ్రీసు కాలిక్రింజి నీవు దానిని ప్రాయశాలవు. టర్కీ ఏమిట్టిటి టర్కీ-జార్జీ, హావో మొదలగువారియొక్క కట్టడాలకు లోనుగాక ఈ కోజున బంధరహితమై యున్నది.

౪ తటస్థరాజ్యములు

అ. పరిస్వ నిస్వ ప్రేమిండు.

ఆ. అష్టము దేశము నీ యధికారమునకు లోబడగ వేస్తచ్చగా నున్నది.

ఇ. టర్కీదేశము రోజులను తెక్కించుచున్నది.

ఈ. మెక్సికోమియా-అంతకంతకు ఉద్రేకమును పొందుచున్నది.

ఈ. చీనాదేశము ఉపేక్షించుచున్నది.

ఈ. పాస్తాము:—నెమ్మదిగా కణగరుచున్నది.

బు. టర్కీ అమెరికా-చల్లగా కురుకొన్నది.

బు. స్పెయిన్-నీ యందు దయకాలేదు.

ఓ బ్రటిషు రాజ్యమా! బాగ్రత్తి

౧. నీ యింటిమందు:—విద్యార్థిగర్వము, వాదప్రతివాదములు లోచనయందుకు అత్యధికములగు పన్నులు నిరాదరణ కారణములు ప్రబలియున్నవి.

౨. నీ రాజ్యము:—అది పాలిమేరలు వాలుచున్నది. వాటి స్వేచ్ఛను ఇప్పుడుకొన్న గుర్తియందుండియు అది నీవిగా నున్నది. వాటిని నీ తృప్తియందుకు కొనవచ్చును. అవి నీకు సహాయము చేయునది తలచుట ఇక మానుకొనుము.

౩. నీ కలన రాజ్యములు:—ఎంత పర్యవేక్షణ నీవు వాటితో భుజియును కలిపెదవో అంతవరకే అవి నీవిగా నున్నవి. సామ్రాజ్యభారమును వాటిమీద మోపిన ఉత్తరతుణముదే నీ నుండి విడిపోవును.

౪. నీ మిత్రులు:—ఎంతవరకు వానికి అనుకూలమో అంతవరకే నీమిత్రులు. ఈ కోజున నీకు మనోగోచర మగుచున్నట్లు వారు ఏమియునైన నైనను నిన్ను విడనాడదురు.

౫. నీ శత్రువులు:—వారంతా ఇంకా చెల్లా చెదురు కాలేదు. వారిలో ఇద్దరు వాటికృత్య నైతిక తంత్రములందు నన్నెమియనుచున్నాడు.

౬. కటన్ రాజ్యములు:—మొదలును, అవి నీయధికృత్యమున లిగియున్నవి. బ్రిటిషు రాజ్యమా! బాగ్రత్తి! నీయధికృత్యము నిన్ను గొప్ప కణగరముగా మార్చుచున్నది. నీయందు పాశ్చాత్యదేశములందు కృత్యమైనది. నీయందు ప్రాచ్యదేశములందు కలియచున్నది. ఈ రెండుమును పోయియున్నది. ఏవిధమైన పోటీయును మానుకొనుము. టర్కీ విషయమున చేసిన ప్రమాణమును కలపవచ్చును. కానెట్లాటి నోనియ, ప్రేతుదేశములను టర్కీ తిగి యిచ్చినేయుము. అయిదొండు ఇండియా ఈశాన్యదేశముల స్వాతంత్ర్యమును ఒప్పుకొనుము. మెక్సికోమియా పాలిస్థాన రాజ్యములను కలిపి కనుము. జర్మనీ

రమ్యలతో మిత్రత్వమును పొందుము. నీ భువన నీ క్షేమము నీ సాధ్యము వానిపై ఆధారపడియున్నది. ఓ బ్రటిషు రాజ్యమా! నిన్ను జేడితిని. నామాట వినుమా! (స్వరాజ్య)

సాక్షి విశ్వవిద్యాలయము

సెనెటువారు సరిపెరునుము పంపించు

జేయుటకు నిశ్చయించుట

4500 రూపాయలు లాభము చేసినందుకు కారణమున పాక్షి విశ్వవిద్యాలయమువారు 24వ నవంబరున జరుగునగు లా సరిపెరునుము తెచ్చున జేయుచున్నాన్ని వివరించెదరట.

వాతావరణ నితి

1822-23 సంవత్సరము జ్యూలై నెల 24వ మధ్యరహము

1922-23 వర్షపుడు పట్టుకొను 24-వ వంతు పట్టుకొను					
తేదీ	ఉత్తరము	దక్షిణము	వాయువు	తూర్పు	పశ్చిమము
జూలై 24	...	...	...	...	...
జూలై 25	...	...	...	...	...
జూలై 26	...	...	...	...	...
జూలై 27	...	...	...	...	...
జూలై 28	...	...	...	...	...
జూలై 29	...	...	...	...	...
జూలై 30	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 1	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 2	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 3	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 4	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 5	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 6	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 7	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 8	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 9	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 10	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 11	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 12	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 13	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 14	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 15	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 16	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 17	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 18	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 19	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 20	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 21	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 22	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 23	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 24	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 25	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 26	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 27	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 28	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 29	...	...	...	...	...
ఆగష్టు 30	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 1	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 2	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 3	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 4	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 5	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 6	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 7	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 8	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 9	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 10	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 11	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 12	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 13	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 14	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 15	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 16	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 17	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 18	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 19	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 20	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 21	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 22	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 23	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 24	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 25	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 26	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 27	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 28	...	...	...	...	...
సెప్టెంబరు 29	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 1	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 2	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 3	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 4	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 5	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 6	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 7	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 8	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 9	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 10	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 11	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 12	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 13	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 14	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 15	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 16	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 17	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 18	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 19	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 20	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 21	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 22	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 23	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 24	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 25	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 26	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 27	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 28	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 29	...	...	...	...	...
అక్టోబరు 30	...	...	...	...	...
నవంబరు 1	...	...	...	...	...
నవంబరు 2	...	...	...	...	...
నవంబరు 3	...	...	...	...	...
నవంబరు 4	...	...	...	...	...
నవంబరు 5	...	...	...	...	...
నవంబరు 6	...	...	...	...	...
నవంబరు 7	...	...	...	...	...
నవంబరు 8	...	...	...	...	...
నవంబరు 9	...	...	...	...	...
నవంబరు 10	...	...	...	...	...
నవంబరు 11	...	...	...	...	...
నవంబరు 12	...	...	...	...	...
నవంబరు 13	...	...	...	...	...
నవంబరు 14	...	...	...	...	...
నవంబరు 15	...	...	...	...	...
నవంబరు 16	...	...	...	...	...
నవంబరు 17	...	...	...	...	...
నవంబరు 18	...	...	...	...	...
నవంబరు 19	...	...	...	...	...
నవంబరు 20	...	...	...	...	...
నవంబరు 21	...	...	...	...	...
నవంబరు 22	...	...	...	...	...
నవంబరు 23	...	...	...	...	...
నవంబరు 24	...	...	...	...	...
నవంబరు 25	...	...	...	...	...
నవంబరు 26	...	...	...	...	...
నవంబరు 27	...	...	...	...	...
నవంబరు 28	...	...	...	...	...
నవంబరు 29	...	...	...	...	...
నవంబరు 30	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 1	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 2	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 3	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 4	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 5	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 6	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 7	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 8	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 9	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 10	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 11	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 12	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 13	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 14	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 15	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 16	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 17	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 18	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 19	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 20	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 21	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 22	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 23	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 24	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 25	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 26	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 27	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 28	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 29	...	...	...	...	...
డిసెంబరు 30	...	...	...	...	...

మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యత్వము

[సాకిం లబ్ధాల్ భాను.]

ఒకే విధమున నుద్దేశ్యములను విధులునుగల మానవులు సామ్రాజ్యముగ నొకసంఘముగ నేర్పడుట సహజము. ఈసంఘ

ఇస్లాము ఒక కుటుంబము-ఒక పెద్ద కుటుంబము. మహమ్మదీయులు వివిధప్రదేశములందుండవచ్చును. వారిలో నొకరితోకలిసి నివాస ప్రదేశములందెంత దూరమున్నను, అందరను ఒక పెద్ద కుటుంబమునకు సంబంధించినవారు. ఒకవ్యక్తి తన ప్రదేశమునకు వచ్చి నెలకొనిన సేవగాక తన కుటుంబము పెదవ ప్రత్యేకముగ పెట్టు సేవకయినా, అలాగుననే ప్రతిమహమ్మదీయుడును తనతోడిమహమ్మదీయుని యెడల పెండు విధములను సేవ చేయవలసియున్నాడు. ఈనూత్ర ముగ్రహుల కన్యయించు నట్లే సంఘమునకును, జేతనునకును అన్వయించును. మహమ్మదీయులు తమసంఘమును సంక్షేమము కొనుటకై మహమ్మదీయ కుటుంబమునందు సమానసోదరులుగ నుండవలెనని ప్రాంత్యైకపరిచిన పరిశ్రమను సుపరీక్షమానంద విభావము ప్రతి మహమ్మదీయుడును తనకేకొనిది నడుపవలసి నుండుట యవసరము.

తనక మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యత్వము నూతనస్థిధాంతము గాదని నిదితమనుచున్నది. అనుభవమున గూడ నిది గత పద మూపుంజల సంవత్సరములనుండియు నున్నది. ప్రతికూత్రమును అకనయము వచ్చినపుడు ప్రామాణ్యత చాల్చునట్లే యీ సూత్రమును ఈ మధ్యప్రామాణ్యత చాల్చుటయ్యెను. విరోధాభివేదము నిష్కారణముగ మహమ్మదీయుల స్వాతంత్ర్యమును హక్కులను ప్రతినిధిచే మహమ్మదీయ రాజ్యాధికారములను కలిపి ప్రయత్నించుచుండినపుడు, ఈ మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యత్వ స్థిధాంతమును అచరణలో పెట్టించవలెనని ఇస్లాముకాశీఫాకీ, శే. సుల్తాను అబ్దులు హమీదుఖాను నిశ్చయించుకొనెను. ఈ ముఖ్యస్థిధాంతము నెడల మహమ్మదీయులు అశ్రద్ధాహించి యుండుటవలననే యూరొపునకిట్టి నిష్కారణ నోపిడి వాంఛ జనించెనని అతను కనుగొనెను. వెంటనే అతను మహమ్మదీయులకు వారివారి ధర్మములను ఏకతపు తెట్టి వారి యందు సంచలనమును పురికొల్పెను.

యూరొపియను పత్రికలు, పత్రికాధిపతులు కేకకొని మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యత్వమునకు విరూధముగ ప్రతిపూలముగ ను రిమతమబాకులను పురికొల్పసాగెను. మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యత్వమును గూర్చి విశిష్టమైనట్టియు, భయంకరమైనట్టియు కథలు కల్పించి బయలుదేరెను. మహమ్మదీయులు తమకన్న కత్తిరంతులగు యూరొపియనుల ప్రతిభకు తాళకాలక యొప్పువహించియుండు కొలదియు కేవలము ప్రభాభిప్రాయమును ప్రతిపూలముగ చేయునట్లేకకములో నెట్టికల్పనలైనను గావించుచుండెను.

యూరొపియనుపత్రికల యందును గ్రంథముల యందును అట్టివికల్పనలు సులభముగ తలనూపెను. ఈ యెడలపు వారలు రుచకు మహమ్మదీయతర ఆసియానానులచేతులలో నునూనబడెను. లేనిపోని కంఠలుగలిగెను. హిందూ మహమ్మదీయగుణ్యతలను ఆయెడలప్రవాత లెంతయో తోడ్పడెను. యూరొపియను వాతావరణము నందుండి యీ నిత్యప్రవాతములు కొంచు హిందూ సోదరులకు గూడ సోమతులే మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యత్వమును హిందూ-మహమ్మదీయ సఖ్యతయను రెండును కలిపి యుండవలసివనియు, రెంటికని పురుగునైరమనియు తలచుకొనినవారు తలచినటులు మహమ్మదీయసామ్రాజ్యత్వము ఏ మూత్రమును హిందూ-మహమ్మదీయ సఖ్యతకు విరోధముగ లేదని కుబాపుచేయుట కన్న మన నేసిపనికి కడంగునుంటిని.

ప్రతి దేశములందు యీ మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యత్వము కేవలము నిరసనకై తొట్టిన యుద్ధములు మహమ్మదీయ మతమునకు, మహమ్మదీయ జేతములకును ప్రతిపూలముగ ని.

రోధభావమున ప్రవర్తించుచుండిన యూరొపియను క్రైస్తవ జేతముల వారినండి తక్కించుకొనుటకు మాత్రమే యేర్పడినది. మహమ్మదీయ మతమువైగాని మహమ్మదీయ జేతములవైగాని నెట్టి విరోధభావములేక నెట్టికిదును చేయని క్రైస్తవజేతములతోటి యీ యుద్ధమును కేలాటిసంబంధమును లేదు. హిందువులతోను నిట్లాటిసంబంధము గలదు. ఇస్లాముమీదకు చాడికెడలని విరోధి, ఆసియాభండములలోని ఏజేతమునకుగాని యీ మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యత్వ స్థిధాంతయుతద్రవము అన్వయింపజేయబడినవో, ఎవరును ప్రేరేపితము పెట్టాలిగిన నేనంగీకరింతును. అట్టి సంవృత్తులలో యీ యుద్ధమును హిందూ ముస్లిము సఖ్యతకు ప్రతిపూలముగ నుండునని యూరొపియనులకు ఎవరు సాహసించగలరు?

కిలాఫతు మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యత్వస్థిధాంతమువై వాధారక డి యున్నదని నేనంగీకరించెదను. అంతియగాని, అది హిందువులకు ప్రతిపూలముగమాత్రము లేనేలేదు. ఇందులకే కిలాఫతు ఉద్ద్యమము తగిన సమాధానముగ నొప్పుచున్నది.

చక్రతయందు వర్ణించబడిన విషయ మొకచానినియ-పెదను మెహివాడుండు ఇస్లాము మతప్రదత్త (భగవాను దహనికీరాంతిని ప్రసాదించునుగాక! యూరొపుతోను, మహమ్మదీయచక్రవర్తియలతోను సంధిచేసికొని "మనము ముగ్ధులమును నొక్క-చేతముగ నుండము"అనిచెప్పెను. మతవిషయములకు గొప్పయభిప్రాయ భేదములండినను, అయినవారిలో సఖ్యముచేసికొనెను. అందువలన మహమ్మదీయతరులేగాక మహమ్మదీయులు సయిత మెవరైనను చాడికెడలినవో, వారు సుంరక్షించు కొనవలసియుండెను. మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యత్వము హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యతకు ప్రతిపూలముగ తేతనుటకు ఇంతకన్న నెట్టిసాక్షాత్తు కావలెను?

భారతదేశము వెలుకలహిందువుల కేదైన యొకజేతముండి ఆదేశమును ఇతరులు అగ్రతముగ పీడింప నొనరిది, నేటియు సల్మానులసిల్లో హిందువులను నుండిరేనివాడు మహమ్మదీయుల కి యుద్ధమును నెడలగల భావములను చక్కగ గుర్తించి యంగీకరించుచుండుడు.

మహమ్మదీయులు ఇంగ్లండు అధిక కాలమును స్వరాజ్యోద్యమము నెడల వినియోగించినప్పటి, వారి క్రోధముని తలంప

నూడదు. వారికి తగిన విద్యాగంధము లేకుండుటచేతను, ఒకేదూరు రెండు ముఖ్యమైనట్టియు సమానమైనట్టియు సమస్యలయొడవనిచేయ నవని యుండుట చేతను జాత్రము అట్లుకాలము నింకను వినియోగించెదలంశీర్షని తలంపవలెను.

మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యత్వమును గూర్చి నేను మైనవ్రాసిన విషయములను జదువు వాహింమామహమ్మదీయ సోదరులు భారతరాజకీయస్థితిని బాగుగ గ్రహించు రకయు భారతము ఆసియాలో నొక భాగమైనందున ఆసియాలోని చీవాడును మహమ్మదీయ ప్రజేతములకును సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కానిదే మనభారతము స్వరాజ్యమును పొందుట దుర్లభమనియు తెలిసికొందురని నేను తలచెదను. అందువలన హిందువులు ఆసియా స్వాతంత్ర్య యుద్ధమును నందు క్రోధపుచ్చుకొనుట యవసరము. భారతదేశములోని ముస్లి సంఘములును స్వరాజ్య సంపాదనకై ప్రయత్నించుకొని ఆసియాలోని మహమ్మదీయజేతములకు స్వాతంత్ర్యము కలుగ దనియు మహమ్మదీయులను కన్నముగ గుర్రెపంగకలయును.

ఆఫ్ఘనిస్తాను, పర్షియా, మధ్యాసియా, తుర్కీ, దేశములు నిజస్వాతంత్ర్యవాదులువుట పట్టుకలెడి మహమ్మదీయుల యుద్దే త్వమును, భారతము స్వరాజ్యము ననుభవించునంతటికాదు, అది సాధ్యము గాదని మహమ్మదీయులెదంగవలెను.

భారత దేశమునందు స్వరాజ్య మన నొకే యర్థమని మహమ్మదీయులు తెలిసికొన వలయును. భారతదేశము నందు నివసించెడి సంఘములవలనమాత్రమే దేశప్రభుత్వమునందు వాధ్యత, స్వాతంత్ర్యములు గలవు. కాకట్టి కిలాఫతు కుటులకొప్పునలపుచున్నారో, స్వరాజ్య సంపాదనమునకై గూడ అట్లే యుత్సాహముతో పనిచేయవలెనని నేను మహమ్మదీయులను ప్రార్థించుచున్నాను.

వాటిరవనులను, బాతీయ కాగ్య భారమును నుండుటకే, ఈముఖ్యవిషయమును గూర్చి ప్రస్తావించుకొన్న నధికముగ వ్రాయవలసి నందులకు నింకలుచున్నాను అయినను వాదేశీయుల సందేహముల దీర్చుటకు నేను వాకేకొనితిడి యీ వ్యాసమునందు ప్రయత్నించితిని. నన్నెవరైనను ఈవిషయమున నింకను ప్రస్థించగోతుడులేక, వారికి సమాధానముల నొసగుటకు నేనెల్లపుడును సంసిద్ధుడనుగ నుండువాడను. ఎంగుళుండుయా.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలుమొదలు వయసైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు యు 1-4-0

1. మలేరియా జ్వరమునకు మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు మంచి గుణమిచ్చినది.

లక్ష్మీ సరికింహజ్యోత్య సోమవారపేట, కూర్మజ్ఞులు.

2. మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు అతి ఉపయోగకరమైనది. మరల డబ్బునబుడ్డకు పంపజోలెదను.

కాలరామాచార్య, శివనాథుడు, చిక్కోడి బెల్గామ్

3. మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు గర్భిణులకు మిక్కిలి ఉపయోగించినది. 6 బుడ్డు వెంటనే పంపజోలెదను.

ఎన్. ఆచ్చయ్య, స్కూల్ మాస్టరు కిరిగనూర్, బెంగళూరు.

విద్యార్థులకు, వ్యాధివాదులకు, ఉపాధ్యాయులకు, సఖిభిక్షులకు, వారు, వీరు యననెల మొదలు సంబంధమైన పనిగలవారి పాలిటికి సంజీవని.

20 దినములకు సరిపోవు ఔషధ వెల 1-0-0 వి. పి. ఖర్చువేరు.

బ్రాంది ఆఫీసు, నెం 281 తంబుకెట్టిపిథి మద్రాసు. వి. పి. ఆర్థులు మద్రాసునండి పంపబడవు.

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు శ్రీ శీతారాధున వైద్యశాల మైసూరు. (1)

Advertisement for 'Loka Mayahara Kustoori Matras' featuring a decorative border, text in Telugu and English, and a list of testimonials from various locations like Bangalore, Mysore, and Madras.

అఖిలభారతీయ వైశ్యమహాసభ

సి. వి. వైద్యగారి అధ్యక్షతవన్యాసము
ఆర్యవైశ్యుల ధర్మము

“కాంగ్రెసునిర్మాణకార్యక్రమమును దీక్షతో కొనసాగింపుడు”

ప్రజాపూర్వమునందు జరిగిన అఖిలభారతీయ వైశ్యమహాసభ మాడవ సమావేశమునకు అధ్యక్షత వహించిన సి. వి. వైద్యగారి అధ్యక్షతవన్యాసము నందలి యీ కింది భాగములు ముద్రింపబడినవి.

1927 సంవత్సరము నాగపురమునందు జరిగిన దేశీయ మహాసభయందు నిర్ణయింపబడిన నూతనవత్తమును, కార్యక్రమమును మీరు కడచిన ఆర్యవైశ్యమహాసభయందు ఆర్యవైశ్యుల పక్షమున ఆమోదింపనగుటకు వందనము లభించుచున్నాను. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము అనగా స్వరాజ్యము పొందటకు ప్రారంభింపబడిన యీ దేశీయవైశ్యమహాసభయందు ఉచితముగా విభమున పాలుగొని మీ ధర్మమును నిర్వహించుకొనటకు తీర్మానించుకొనిరి. దక్షిణ దేశవైశ్యమహాసభయందు ప్రతినిధులగు మీరు వేరవిధమున ప్రవర్తించుట అసంభవము. వేరకాలమునాటిఆర్యుల సంతతివాగు మీ స్వరాజ్య ఉద్యమవిషయమైలేరు విభమున ప్రవర్తించుటకు వీలులేదు. ఋగ్వేదమునందలి మంత్రములు ఆధర్మకాలేకములందలి మంత్రములు స్వరాజ్యమును అధికముగ కీర్తించుచు, ఈవరమును ఎల్ల కాలములందును అనుభవించునట్లు ప్రసాదించవలయునని దైవమును ప్రార్థించుచున్నది వైశ్యులవై ఆధారపడియుండును. పురుషసూక్తమునందు వైశ్యులు విరాట పురుషుని తొడలని కర్ణింపబడినది. కావున స్వరాజ్యప్రయత్నము నందు వైశ్యులు తటస్థులుగ నున్నను లేకవ్యతిరేకముగనున్నను వివాదము వాటిల్లును. కావున రాజకీయ విషయములందు దూర దృష్టిగలవారై మీరు కడచినసమావేశమునందు కాంగ్రెసు ఉద్యమమును బలపరచుచు తీర్మానము గావించి దేశభక్తిప్రకటించినందులకు అధికముగ ప్రశంసించుచున్నాను. జాతీయంతయు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము కొరకు పోరాటమునలుపుచుండ ఒక సంఘమువారుమాత్రము వెలుపల నుండుట భావ్యముకాదు. సంఘమునకుకూడ తేరుముకాదు. దేశమంతయు బాగుపడిన ప్రత్యేకముసంఘములు వాటంకటమియై బాగుపడును. ఈనూత్ర పులివను మీరు గ్రహించినారు. లిబరలు పక్షమువారు నమ్ముకొనియున్న వ్యర్థమగ ప్రార్థనలను అధిక్షేపణలను వైశ్యులునమ్మి యుండ తగుదు. స్వయంకృషివై ఆధారపడియుండుట మన సంఘపు సహజధర్మము. కావున రాజకీయతైలలలో అగ్రగణ్యుడును, స్వాధీనున పంపెట్టి ఆధిమానము లేరుమనీయుండును అగు గాంధీ మహాత్ముని సలహా ననుసరించి, స్వయంకీర్తివై ఆధారపడి యుండవలయునను ఉద్దేశముతో నిర్ణయించ బడిన కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును మీరు ఆమోదింపటముం దెట్టి ఆశ్చర్యములేదు.

అసహాయోద్యమ కార్యక్రమము

ఈ తీర్మానము ననుసరించి మీరు మీబాధ్యతలను ధర్మములకు గురైగొనిరి నమ్ముచున్నాను. ఈ కార్యక్రమమును మార్పుట అవసరముగాని ఉత్సాహముతో పట్టుదలతో స్వాధీన హితైక కార్యక్రమమును కొనసాగించ వలెను. ఈ కార్యక్రమము వల్ల ఎట్టిలాభము కలుగలేదనియు కేవున కార్యక్రమమును మార్పుట అవసరమనియు కొందరు వాదించుచున్నారు. ఈవిషయమై సభలయందును వార్తాప్రతిబంధమును అధికముగ వివాదము జరుగుచున్నది. కాని యీ వివాద కార్యక్రమము పట్ల మీని క్యాసములంతమాత్రము క్షీణించలేదని నమ్ముచున్నాను. ఈ కార్యక్రమము అధికమగువిజయము కాంచినదనియు ఇతరులు తగు విభమున తోడ్పడవలయునను మనకు గలిగినస్వల్పఅవకాశమునకు కావలసినమీమాంసాంగీకరించవలెను. కానసభలవిషయమై కూడ కార్యక్రమమునందెట్టిమార్పును చేయవచ్చునట్లును. రాతి నుండి తైలముతీయుట, మొదలి నోటయందు చిక్కిన వానిని రక్షించుట ఎట్లుఅసాధ్యమో అట్లే యీ కానసభల మూలమున స్వరాజ్యము పొందుటకు వీలులేదు. లాదునుబాద్లి గాని అధ్యక్షతను (బ్రిటిషుబు రాక్రసివారు మనస్వరాజ్యమును ఉక్కుపట్టమునం దుంచినధర్మముగ భీమువైచినారు. సహకారము బుజ్జగింపులన లాభములేదు. స్వరాజ్యము పొందుట కొకశుభార్థము న్నుది. అయ్యది గాంధీమహాత్మునివాదకర్తమున దేశీయమహాసభవారు నిర్దేశించిన. దౌర్జన్యరహితఅసహాయోద్యమమే. అహమదాబాదు కాంగ్రెసునందు నిర్ణయింపబడిన నిర్మాణకార్యక్రమమును పట్టుదలతో కొనసాగించుట మనధర్మము.

ఖద్దరు

ఈ కార్యక్రమమునందలి రెండు అంశములనుగురించి కొంత చెప్పెదను. ఖద్దరు జాతీయవిద్య ఇది రెండును ముఖ్యముగ గమనింపవలసిన విషయములు. స్వరాజ్యము పొందుటకు ఖద్దరు ముఖ్యమగు రాజకీయసాధన మను విషయమై ఎట్టి సందేహము నుండ నక్కరలేదు. గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహమునకు పోవునపుడు ఖద్దరు ధరించవలయునని సందేశమిచ్చుట ఎంత యో యుక్తముగ నున్నది. ఖద్దరు వల్ల మనకు 60 కోట్లరూప్యముల అదాయము కలుగును. ఇంగ్లాండునకు ఇత ఆర్థికబలము తగ్గును. దేశమునకు కావలసిన ధాన్యము పట్ల ఉత్తేజితోసి కొనసాగక ఇతరదేశములవై ఆధారపడి యుండువారు స్వరాజ్యముపొందజాలరు ప్రస్తుతము మనము ధాన్యమును ఉత్పత్తిచేసి కొనుచున్నాము. నూరుసంవత్సరముల క్రితము గుడ్డలుకూడ తయారు చేసి కొనుచుంటిమి. ఇప్పుడు వస్త్రములకు ఇంగ్లాండువై ఆధారపడి యున్నాము. చేతివనలు యాత్రముతో పోటీ చేయుటగు నెయిని సందేహింప నక్కరలేదు. ఈ దేశమునందు యంగ్లములు విదేశమునుండి రావలసియున్నది. గృహకర్మక్రమకల తమకు నలసిన గుడ్డను తామే తయారుచేసి కొనుటకు భారతీయులు తీర్మానించు కొనిన, కడపటి తరగతుల వారి దీర్ఘము తొలగి పోవును. ఇట్లేవైత ఆర్థిక బలమును సంపాదించుకొనితిమేని బ్రిటిషువారు వనకు స్వరాజ్య మియ్యకలసి యుండును. ఖద్దరువల్ల ఇప్పటికే కొంతలాభము కలిగినది. భారత దేశమునకు స్వరాజ్యముఇయ్యకలయునని మాంచెప్పుడు కర్మితులు కోరుచున్నాము. కావున ఈ విషయమై పట్టుదలతో స్వాధీనహితముగ కృషిలుపలయు నని కోరుచున్నాను. గుడ్డను తయారుచేసి విక్రయించుట వర్తకులవని. కావున చేతితోవడవన నూలుతో వర్తకులయందు తయారుచేయబడిన వస్త్రములను తయారుచేయుట మీరు భూమినికొనిన స్వదేశీకద్యమును విజయము గాంచగలరు. జాతీయోద్యమమునకు నూతనబల మేర్పడుచు శుభఖద్దరు వస్త్రములు అధికముగ తయారు కావలెను. గిరాకీయున్నది గాని సమైక్యబాగులేదు. పౌరులు ఖద్దరువస్త్రములకు ఎక్కువధన లిచ్చుటకు సంసిద్ధులైయున్నారు. కావున మీరు శుభఖద్దరు వ్యాపించుటకును, కల్పిఖద్దరు అణగారేటట్లుటకును భూమినికొనలెను. దురాగ్రహణ లోకుట మానవస్వభావము. దేశక్షేమమును పాటింపక అన్యాయముగ లాభము పొందుటకు ఇట్లు కల్పిఖద్దరు తయారుచేయు నీచులు మనలోకూడ కొందరున్నారు. ప్రతిజిల్లానుండును అజిల్లాకు కావలసినంతఖద్దరు తయారుచేసి విదేశవస్త్రములు రానీయకుండచేసిన స్వదేశీసమగ్రము పరిష్కరించుకొని మీరు కలుగును. భారతదేశమునకు రాజకీయమోక్షము కలుగజేసిన వారయ్యెదరు.

జాతీయ విద్య

జాతీయవిద్య గురించి కొంత చెప్పెదను. మీసంఘము వారికి వర్తకమువ్యవసాయము ఆధారమైయున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగములం దంతఅభిరుచిలేదు. కావున భారతదేశము నందు జాతీయవిద్య వ్యాపింపజేయుట మీధర్మము. మీపిల్లలకు జాతీయపాఠశాలలకు పంపవచ్చుటను, విరాళములనిచ్చి ఈఉద్యమమును ప్రోత్సహించ వచ్చును. జ్ఞానమే నిజమగుకీర్తి యనియు జాతీయ పాఠశాలలయందువలెనే ప్రభుత్వపాఠశాలలయందు కూడ జ్ఞానము సంపాదించవచ్చుననియు కొందరు చెప్పవచ్చును. ఇవాడను నందు గొప్పదోష మున్నది. ప్రభుత్వపాఠశాలల యందు లాభకరమగు జ్ఞానమును పొందుటలేదు. ప్రభుత్వ పరిపాలనమును కొనసాగించుటకు చదువుకొనినకూలీలను యాప్రభుత్వ విద్య (ప్రతిష్టాపనములు తయారు చేయుచున్నవి. అచ్చట చేర్చుకొనువిద్య జాతీయపాఠశాలల యందు కూడ చేర్చుకో వచ్చును. ప్రభుత్వ పాఠశాలలయందు దొరకనివిద్య జాతీయ పాఠశాలలయందు దొరకును. మతబోధ ప్రాచీనజ్ఞులకు ఉన్న తాళయముల యెడల విశ్వాసము భక్తి దేశీయవీర్య ప్రశంస మున్నగు విషయములు ప్రభుత్వపాఠశాలలయందు చెప్పబడవు. నిజముగ జ్ఞానమే బలము. మనమెట్టిజ్ఞానము వల్లనే ననటకు కూడ సంపాదించుకొనవచ్చును. కాని ఉదరపోషణమే ప్రధానముకాదు. ఉన్నత ఆధ్యాత్మిక ఆశయములు కలిగియుండవలెను, ఇందులకు జాతీయ ప్రతిష్టాపనములే సాధనములు. జాతీయపాఠశాలలయందు విద్యార్థులు మతమును గౌరవించుటకును, దేశమును భక్తితో కొలుచుటకును, ప్రాచీనలను గౌరవించుటకును, జాతీయవీర్యలను సంస్కరించుటకును చేర్చుకొనవలెను. భారదాస్యము వారి కలగడదు. కావున స్వంత్రులుగు వైశ్యులు విమలమును జాతీయ పాఠశాలలకు పంపుచు యీ ఉద్యమము విజయము కాంచునట్లు తగుధనసహాయము చేయుచుండుట అవసరము.

మీరుధర్మ కార్యము చేయుటకు భూమినికొనియున్నాడు ఒక సంఘము వారు తమలోపములను నవరించుకొని అన్నివిధముల అభివృద్ధికి రావలయునని నాటుపడుట ఉత్తమ మగుధర్మమని నేను తలచుచున్నాను. సామాభివృద్ధికి స్వాధీనహితై పాటుపడిన మీరు ఇతరసంఘములకు ఆదర్శపాఠములుగ నుండెదరు. మీప్రయత్నములు మీసంఘమునకే కాక ఇతరసంఘములకుకూడ లాభకరముగ నుండును. వరమేశ్వరుడు మీకు విజయము కలుగు జేయునని నాకు నమ్మకముకలదు. సత్సంకల్పముగలవారై భగవంతుని యందు విశ్వాసముంచి పనిచేసిన అటంకములన్నియు తొలగి విజయము సమకూరును.

‘యతోధర్మః సత్తోజయః’.

చెన్న పురి బజారుధరలు

అక్టోబరు 25-న చేసిన బుధవారము.

(1) ధాన్యములు

వనియలు	చా 1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
దియ్యము బస్తా	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
మనుకు తెనాలి	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
తెనాలి	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
దిల్లీ	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
రాగులు	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
మినుములు	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు

(2) వస్త్ర ధాన్యములు

కయలు బస్తా	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
తెనాలి	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
తెనాలి	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
మినుములు	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
కలకులు	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు

(3) నూనె వస్తువులు

మినుములు నూనె	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
నెయ్యి	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
కొండాపురం వేరునెయ్యి	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
యితరప్రదేశము	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
వేరునెయ్యి నూనె గాను	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
అనునము నూనె	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాతీయము	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
చాతీయము	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
మిరపకాయలు(గుంటూరు)	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమండు	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
కాకాపాస్తీ పాయకట్టు	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
తెలుపు	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
చింతపండు పాకలి	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
చింతపండు	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు

(5) ఇనుము

పట్టులు రబం	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
చింతరం	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
రబండు	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు

(6) లోహములు

మండి 100 కులంకు	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
లంగారము, కులంకు 1-1	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
కరకు 1-1	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
ఇత్తడి	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
రాగి	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
అస్సా	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు

(7) రంగులు

కింహయార్లు 20 డిక్రీలు అంకర వీసా	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
డిటా 15 డిటా	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
అవు క్రిక్లడు 20 డిక్రీలు	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు
డిటా 16 డిక్రీలు	1-1	రు 56	మొదట 68	కలకు

చెన్న పురి ఆయుర్వేద కళాశాల:— ఈకళాశాలకు సంవత్సరమునకు 20 రూప్యముల గాంటు ఇచ్చుటకు ఆదోనితాలాకాబోధవారు తీర్మానించినయి. ఆతాలాకాబో ఆయుర్వేదవైద్యకాల నోకటి స్థాపించుటకూడ ప్రయత్నించుచున్నారనియు కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

ఆకాలిల సత్యాగ్రహము

మొత్తము 2912 మంది ఆకాలిల అరెస్టుచేయుట

మోక్షానందవారిచే ఆకాలిలవాదమునకును దీక్షిత్మినివాదమునకును సుభాషణము

సర్కారు మహారాజు సింగుగారికిను

23 వ తేదీని యాత్రకు అత్యంతసమయ విచారణ జరిగినది. 23 వ తేదీని పాటును : చాళుసేరి.

23 వ తేదీని అరెస్టులు

23 వ తేదీని 127 గురికి అరెస్టుచేసి. వారిలో మొత్తము 2912 మంది అరెస్టు చేయబడిరి.

మహాత్ముల సుందర దాసు గారు

గౌరవరాజులని కట్టడముల నన్నిటిని తప్పువృత్తి కట్టించియు వానిని బలవంతమున వాక్కుమించుటకు ఆకాలిలకు హక్కు లేదనియు కలుపుచేయబడుకొననని మహాత్ముల ప్రకటించెను. 24 వ తేదీని ద్వారములను ప్రత్యేకముగ మహాత్ముల కట్టించిని మహాత్ములసంఘమునా లోక లెక్క తయారుచేసి, గురువులే నెలకొల్పబడిన 45 గురుద్వారములను యీ 24 న ఈవాటిలస్వాధీన మందున్నది ఈ దానిమహామండలివారు ప్రకటించిరి. గురుద్వారములను ఆకాలిలు బలవంతమున కలపరుదు లోనుట తార్జ్యమే యగునని వారు నూచించిరి.

ఫించెను సిపాయీల జరి

23 వ తేదీని అత్యంతసమయం గురకబాగుకు జయలు తెలిపి నిరాయ ఆకాలిలందరను చెందేసి తలపాగాలను పై కలకాటును నడుముకు కచ్చేరాను పడుతుండు దేవాలిని వారిలో ప్రేరేపించును కల్లానును ధరించి భక్తిగీతములు పాడుచు కల్గిరి. ఆకాలి జరిను మామటకు ఒక మహాత్ము దీయుడు స్వగ్రామమునుండి కాలిదకను కాలగు దినములు ప్రయాణము చేసి అత్యంతసమయం నవ్వరకేవాలమువద్ద ను మృత్యునికను వారిలో ఆకాలి హక్కుల చరణసింగు అను వారికి యుద్ధమున కాల తెలిపాయెను. అతడు క్రకాలం వెళ్ళుకొని యున్నాడు. ఈజరికు మువ్వారు అయ్యింగుగారు వాయవ్యకు. ఈజరిలో 88 మంది నానుకమిమందు అక్కినరు అందరి. ఈజరివారు పిల్లలకుల నడచి వెళ్ళుచుండగా స్త్రీలు వారిపై ప్రవృత్తులు మరలించిరి.

దీక్షిత్మినివాదము

జిల్లాకార్యదక్ష దీక్షిత్మినివాదము ఆకాలిజరి నానెన. ఆకాలిలో నూడ మరలగురు నలుగురు హక్కులకులను 200 మంది పోలీసులు నుండిరి. వారు కుపాహలను కట్టుకొని మోగించిరి. కలం, మహాత్ములు, రాజులపై మున్నగు వ్యవహారములపై వచ్చి మహాత్ములనులును కొందరు బ్రిటిషు పోలీసులు నూడ నలునుండిరి.

సంభాషణ

దక్షిణముగారి ఆకాలిజరివారు దక్షిణ మువ్వారు అయ్యరింగుగారిలో సరికముగ కలకాటులో 10 నిమిషములు సుభాషణలగిరి.

దక్షిణముగారు: 70 కిందలనుండి దొరకమువారిని పిల్లలకులను అధికముగమైతి కలిగియుండ నేదామైతిని పోలీసులకు మిగిల ప్రకటించెదరు?

అయ్యరింగుగారు: మేము 70 ఏ ద్దనుండి అధిక స్నేహ భావముతో నుండిమి. ప్రభుత్వమువారికింక మేము మాప్రాణములను త్యాగపూయుముగా నుండితిమి. మరలఅయ్యరింగు 18 లోజుల తిండిలేకుండు నుండిమి గుర్రపుమాంసమును తిని ప్రతికేతిమి. యుద్ధసమయమున మహాత్ములనునూడ వదిలి కనీ తిమి. ఇంకలకు దొరతనమువారు ముగిచివిన బహుమానమేటిది? మహాత్ములను చావగొట్టుటయే.

దక్షిణ విజయగారు. గురకబాగులో మహాత్ముల జిల్లామిని పిల్లలకుల అక్రమముగా నకలకుమగిన గడంకుట నేరము గుటచే దొరకమునా రెండుల కలకరింపజూర. పిల్లలకుల గురుద్వారములకు వెళ్ళి నోరవో దొరకమువారు పోతు కలకాటున వారి యితరులనులను అక్రమములకు దొరకముగా ముగియించు. మిగిలకు గురకబాగు కలకలకుల సామ్రాజ్యము?

అక్షయకెనకమియు కల్కవరేయ్యులనువు సంకలకు గుర్రపుటలో నుండి మేము పంటల పైను నుక నోరము.

దక్షిణ వివాదమును కరివ్వు రిండుటకు మూడుమార్గములున్నవి. దావా చేయుట, పంచాయితీ నేర్పరుచుట, చట్టము నామోదించుట. వీటిలో మీకేది సమ్యకము?

అక్షయకెనక! మావిషయమును తెలియవు. మీరు గురుద్వారాసంఘము ప్రతినిధులతో మాటలాడుదు. మేము సేకచేయవలసిన వాదముగాన చేసి తీరవలెను.

దక్షిణ వివాదములను మీరు వినినవో మీది అక్రమ సంఘటని నేను నిర్ణయించెదను.

ఈసంభాషణ జరిగిపిమ్మట జరివారు బకలుదేరి గురక బాగు కల్గిరి.

రెండులులో ఆకాలిల బాధించుట

12 వ తేదీని అట్లకు లోటుకుంపిన 700 మంది ఆకాలిలలోను 800 మందికి చేతులకు సంకల్పచేసిరి. 14 కంటలసేపు వారు రయలులో నుండిరి. ఆసమయమున వారిని మలమూత్రవిసర్జనమునకు పోనియెడలు. అందులన చాలమందికి జబ్బు చేసినది వారు కలసావదదకు వెళ్ళిపిమ్మట వారు ధరించిన బట్టలతొప్ప తొక్కినవారి నన్నిటిని పోలీసుల కిచ్చివేయవలెనని. వారిలో కొంద్రులకు పోలీసు అవయోగింతుకొనిరి. జంబులులో ఏర్పాటులు వారులేవు. భోజన మనలే, కావతము. కాంచెలువూరులో 7 లోజుల అంది వదిలిన పిల్లలకుల మల వారికృపాలుల నీయ లేదని సంఘమువారు ప్రకటించిరి. (స్వరాజ్య)

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

1922 సం॥రం సెప్టెంబరు నెల జమాఖర్చు

క్రిందటి నెల నిల్వ	15 0 2
పోస్టేజీ నిల్వ	5 8 6
క్రిమిల నరసింహారావుగారి పేర రాష్ట్రంబులో నిల్వ 2780	3 11
భోజి పట్టాభిషేకారామయ్యగారి పేర లో అపరేటిత రాష్ట్రంబు, బండరు.	6000 0 0
టం ప్రకాశంగారి పేర ఇండియన్ రాష్ట్రంబు మదరాసు.	4159 6 8
భద్రుల లోకాల వాణిశ్వరరావుగారి పేర డిలీ 10000	0 0
గజ్జలవంధా	12 0 0
పోస్టేజీ జమ	6 0 0
భోజి ముప్పారామయ్యగారివల్ల జమ లోకాలం	80 0 0
బహుజనిధి జమ	1000 0 0
	23,988 2 10

ప్రయాణపు ఖర్చులు	5 0 0
కార్యస్థానమున వుండువారి వేతనములు	60 0 0
పోస్టేజీ తరతులు	4 10 6
అయ్య	8 0 0
కార్యస్థానపు ఖర్చులు	17 2 0
జ్ఞానునివారణ బాల్మీకి పేదం వెంకటేశ్వర గారికి పంపినది (ఇమ్మూరు ఖర్చుల సహా)	500 14 0
స్వామివారుల గౌరవచేరము	700 0 0
కార్యస్థానములో నిల్వ	86 14 2
పోస్టేజీ నిల్వ	6 14 0
క్రిమిల నరసింహారావుగారి పేర రాష్ట్రంబు లో నిల్వ	2695 3 11
భోజి పట్టాభిషేకారామయ్యగారి పేర లో అపరేటిత రాష్ట్రంబు, బండరు	6000 0 0
టం ప్రకాశంగారి పేర ఇండియన్ రాష్ట్రంబు మదరాసు	4958 8 8
భద్రుల లోకాల వాణిశ్వరరావుగారి పేర 10000	0 0
	23,988 2 10

వడింపల్లి వెంకటలక్ష్మి నరసింహారావు. కార్యదర్శి

విశాఖపట్టణము జిల్లా జాతీయోపసంఘము

(సెప్టెంబరు నెల జమాఖర్చు)	
జమ	రు ఆ పై
క్రిందటి నెల నిల్వ	284 08 5
తి. స్వ. నిధి సామాన్యము	60 11 0
సభ్యుల చలావా	17 8 0
మరికామిక కాఖనుండి	011 0 0
	362 28 5
కట్న	రు ఆ పై
ఉత్తర ప్రభుత్వ తరతులు	0 0 0
ప్రచారమునకు ధానము	22 0 0
కార్యాలయము	11 3 3
సిరాసి	03 03 0
ప్రచారము	0 00 5
గ్రంథాలయము	11 0 0
	33 08 8
అవసరతులక	08 00 5 0
నిరుతి లోకాధికారివద్ద నిల్వ	124 08 5
కార్యదర్శివద్ద	15 8 1
	362 28 5

కవికొండల. వెంకట సత్యనారాయణమూర్తి, కార్యదర్శిగాను.

కాన్పూరు పురోవృద్ధిసంఘము

ప్రభుత్వమువారిని 3 లక్షల రూపాయల అవ్వనకు గుట

వ్యయమును తగ్గి పనెంచుట
కాన్పూరు పురోవృద్ధి సంఘమువారు భవలోపముచే ప్రస్తుతము ఖర్చులకై 3 లక్షల రూప. అప్పు నిమ్మటకు ప్రభుత్వమువారిని కోరెదరట. వ్యయమును చాలకవత్త కిగింప తీర్మానించెదరట.

లిబరలు మతము

ప్రభుగారి ముగ్ధము

ప్రజాప్రభుత్వమే లిబరలుల యోగ్యము

అరే. శ్రీ. ప్రభానుగారు లిబరలులై గారం బడెడిగానె పదలను ఖండించుచు మొన్నటివరకును కార్యము లిబరల మతము ననుసరిం చెననియు, ప్రస్తుతము కార్యమునందు బాధ్యత యిది లిబరలమతమందు నమ్మకము తగ్గింప వలయునని. రసిము, అధికారులు భారతీయులై న యెడల అధికారుల ప్రభుత్వము నేయిచ్చ గింతుననియు, అధికారుల ప్రభుత్వమువలననే సర్వాధ్యయలను, ముఖ్యముగ దాస్యభావమును నేర్పడెననియు ప్రజాప్రభుత్వమే లిబరలు యోగ్యమనియు, అయాదర్శము నేర్పటికిని వీడమనియు కలెరి.

పాముకాటువలనమృతి

వైద్యసహాయము నిరుపయోగమగుట

సర్పద్రవ్యము కొలదిగంటలలో మరణించుట

అగ్నివాల్ల కొంపెనీ గుమాస్తాగారు కొన్ని లోజుల క్రిందట వోక రాత్రి ఆకరణములో తిరుగుచుండ సర్పద్రవ్యమైరి. వెంటనే వారు పోలీస్ కొంపెను యూడిదరాచి ఈ కుండిరి. కాని కొంచెము సేకటికి స్పృహకొప్పి పడిపోయిరి. రెండు పాముకొంపలంట్లు కనుపించెను. వైద్యులు పిలిపించి పామును కేయించిరి. కాని లాభములే సాధియను. వారుగాని కొలది గంటలలోనే మృతినొందిరి.

(5) అంబరో నీవును అని ప్రారంభించు మూడవపాదము రాగము ఫీలు రాగము. తాళము ఆదితాళము.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం. అక్టోబరు నెల 25-వ తేది

బుధవారము

ఆంగ్ల రాజ్యాంగ పక్షములు

ఆంగ్ల దేశమునందు రాజ్యాంగ సంరంభము ప్రవర్తమాన మగుచున్న విధమును దశదిశలను వ్యాపించుచున్నవారై పరంపరలు తెలుపుచున్నవి. ఆరేండ్లుగ నిరాటంకముగను సభికారపదవి సభిష్టించిన లాయడుజార్జిగారు వారి మాయమాటలతో జనులను సంభ్రమింపజేయుటకు విశ్వప్రయత్నమును జేయుచున్నారు. బ్రిటీషు ప్రజలు లాయడు జార్జిగారిమాయమాటలయందు విశ్వాసముంచరనుట సత్యమైనను వారి మాయావాదములు ప్రజాహృదయము నాకర్షించుచున్న విధమును ప్రజలు వారికిసంగుచున్న స్వాగతములు విశదము చేయుచున్నవి. లాయడుజార్జిగారు వారి ప్రజ్ఞను నింతవరకును దేశక్షేమమునకును శాంతిని వినియోగించినట్లును ప్రత్యేక పక్ష లాభమునకు వినియోగించినట్లును ముందను నీ మార్గము నవలంబించ నున్నట్లును ప్రకటించిరి. ఈ ప్రకటన సత్యవిరుద్ధ మని గతకాలానుభవము విశదము చేసినది. లాయడు జార్జిగారు గతించిన యారేండ్లయందును తన ప్రతిభను తన మతమును సంరక్షించుకొనుటకు జేసిన పటాటోపములను శాంతి సంరక్షణమునకు గాని ధర్మ సంరక్షణమునకు గాని చేసియుండలేదు. స్వీయాభిప్రాయములకు బ్రతికూలమైన సందర్భములందెల్లను ప్రతిపక్షులను నిర్మూలముచేసి తన ప్రతిష్ఠను గాపాడుకొనుచుండెను. తన ప్రతిభను గాపాడుకొనుటకు మృత్రివర్గాధికారమునే నిర్మూలముచేసెను. సంయుక్తవాదల పోషణమును గలిగియుండుటకు తనతో నిలిచి పనిజేసిన మోంటేగు గారిని దాక్షిణ్యములేకను పదభ్రష్టుని జేయగలిగెను. ప్రాచ్యదేశసమస్యలవిషయమై లాయడు జార్జిగారికి గల నిర్లక్ష్యభావమును వారి ప్రసంగములు విశదముచేసినవి. ఈజుప్టు ఇండియా తుర్కీ సమస్యలవిషయమై లాయడు జార్జిగారు చూపిన యపజ్ఞత వారి స్వప్రయోజనపరాయణత్వమును విశదముచేసినవి. విజయానంతరము లాయడు జార్జిగారితో గలిసి పనిజేసినవారందరును క్రమముగ జీలిపోయిరి. లిబరలుపక్షమువారు మొదటనే ప్రతిఘటనమునకు బూనుకొనిరి. ఇపుడు కన్సర్వేటివు పక్షమువారు పూర్తిగ బ్రతిఘటించిరి. ఆపక్షము వారు ముమ్మాటికిని సంయోగపక్షము వలదని నిశ్చితాభిప్రాయమును దెలుపుచున్నారు. లాయడు జార్జిగారిపుడు తాను లిబరలుపక్షము నవలంబింపదలచినట్లులు తెలుపుచున్నాడు. చర్చిలుగారు లాయడు జార్జిగారితో గలిసి పనిజేయుట కంగీకరించుచున్నను వీరికి బలమైనపక్షము పార్లమెంటునందు లేదు. ఈసందర్భములందు లాయడుజార్జిగారి నిర్ణయము తప్పనిసరి యైనను భావిస్థితిగతులుమాత్రమేనరికిని గోచరము గాకున్నవి.

రాజకీయపక్షములు

పార్లమెంటునందుగల 707 సభ్యులును నాలుగు ముఖ్యమైన కక్షలకు చెందియున్నారు. ఆకక్షలందు లిబరలుపక్ష దుర్బలమయముగ నున్నది. ఆస్క్విత్తు వరము సంతృప్తిపక్షముగనున్నది. నీరసంఖ్య స్వల్ప

ముగ నున్నది. రాగల ఎన్నికలయందైనను నీపక్షమునకు విశేషమైన పలుకుబడి కలుగునని సమ్మత కవకాశములేవు. ఈపక్షమునకు ధనము గలదు. కాని ప్రతిభాశాలు లీ పక్షమునందు లేరు. ప్రతిభాశాలియైన ఆస్క్విత్తునకు లిబరలుపక్షపు నాయకత్వమును బూనుట కవకాశములేవు. లాయడు జార్జి లిబరలుపక్షమును బూనుచున్నను ఆస్క్విత్తు గారికిని లాయడుజార్జిగారికిని సంయోగ మసంభవమని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. చర్చిలుగారును లిబరలుపక్షము నవలంబించునను ప్రజలకుచర్చిలుగారి పట్లనే ననువిశ్వాసము గలుగజాలదు. లిబరలుపక్షమునకు దేశమునందు చాలినంతమంది ప్రత్యర్థులు సయితములేని వార్తలు తెలుపుచున్నవి. లిబరలు పక్షము చీలిపోయి దుర్బలముగనున్నది. కన్సర్వేటివు పక్షపు బలము స్థిరతర మగుచున్నట్లులు వార్తలు విశదముచేయుచున్నవి. బోనర్లాగారు నాయకులుగ నుండుటకును స్వతంత్రపక్షముగ నుండుటకును కన్సర్వేటివు పక్షము నిర్ణయించినది. కర్జును ప్రభువు మొదలగు నాయకులు బోనర్లాగారితో గలిసి పనిజేయుట కంగీకరించిరి. ఛౌబర్లేను బాల్ఫూరుగార్లు గూడ క్రొత్తపక్షము నేర్పరుచక, కన్సర్వేటివు పక్షమునకు తోడ్పడ నిశ్చయించిరి. లిబరలు పక్షవలంబనులైన మా కెన్నగారు బోనరులాగారికి బోషణము నొసంగుచున్నట్లులు తెలియుచున్నది. సూచనల్పియును కన్సర్వేటివు పక్షపు ప్రాబల్యమున కనుకూలముగ నున్నవి. బోనర్లాగారు యూనియన్స్టులచే నాయకులుగ నెన్నకొనబడుటచే, ప్రధానమంత్రి పదవిని స్వీకరించి, క్రొత్త ఎన్నికల జరుపుటకు రాజ్యాంగోరిరి. అక్టోబరు 26-వ తేదిన ప్రస్తుత పార్లమెంటుసభ రద్దగును. నవంబరు 4 తేదిన నామినేషనులు జరుగును. పోలింగు నవంబరు 15 వ తేదిన జరుగును. క్రొత్త పార్లమెంటుసభ నవంబరు 26 తేదిన గూడును. కార్మికవర్గపు భయము శావితూ భ్రమ స్వప్రయోజనపరాయణత్వము లాయడుజార్జిగారి యవ్యక్తత్వము కన్సర్వేటివుపక్షమును చేరదీసి క్రొత్త ఎన్నికలలో నా పక్షమునకు విజయమును గలుగజేయవచ్చును. కాని కన్సర్వేటివుపక్షమునకైనను గొప్పవిజయమును బడయుటకు వర్తమాన పరిస్థితులు ప్రతికూలముగ నున్నవి.

లేబరుపక్షము నియోజకవర్గపుబలాబలములు పక్షబలమును నిర్ణయించుటకు సాధనములైన యెడల లేబరుపక్ష బలమున కేపుడు ప్రముఖతగలుగవలసియున్నది. క్రొత్త నిర్ణయముల ప్రకారము 2,00,00,000 ఓటరులు గలరు. ఇందుస్త్రీలును చాలమంది గలరు. ఈ నియోజకవర్గము సమృత్తుల నెటులిచ్చుచియును నెవరును నిర్ణయింపజాలరు. ప్రజాసామాన్యమునకు తమ జన్మహక్కులను రక్షించుకొనుటకు సంకల్పముగలిగిన కన్సర్వేటివులు వేసిన గుణకారములన్నియును తప్పిపోగలవు. కార్మిక పక్షము చిరకాలము ధనస్వాముల ప్రాబల్యమునకు లొంగియున్నది. ఇపుడు కార్మికులకు తమబలమును వ్యక్తముచేయుటకు తరుణము వచ్చినది. కార్మికులన్నిప్రదేశములందును లేబరుప్రత్యర్థులను సిద్ధము చేసినట్లులు వార్తలు తెలుపుచున్నవి. 26 గురుస్త్రీలు ఆభ్యర్థులుగ నిలుచుచున్నారు. వీరిలో నార్దురు లేబరుపక్షమున నిలచెదరు. లేబరు పక్షమున కభ్యర్థులున్నను కొంతపలుకుబడి యున్నను ధనాభావముచేతను విజయమునుబడయుట దుర్బలమని యభిప్రాయము గలుగుచున్నది. ఒక్కొక్కసలమునందు నలుగురభ్యర్థులు గలరు. లిబరలుపక్షమువారు లాయడుజార్జి పక్షమువారు లేబరుపక్ష

మువారు కన్సర్వేటివుపక్షమువారును గలరు. ఈ చతుష్కోణసంరంభమునందు లిబరలు లేబరుపక్షములకు సంఘర్షణము గలుగుట సహజము. కన్సర్వేటివు పక్షము మాత్రమంతరసంరంభము లేకను నేకమార్గము నను నడుచుననుటకు సూచనలుగలవు. కన్సర్వేటివు పక్షమునకు : జయముగలిగినను నితరపక్షమువారి సహాయమును బొందకను రాజ్యాంగమును నిర్వహించుటకు సామర్థ్యము గలుగునని సమ్మతము నిదర్శనములు కనపించవు. ఆంగ్ల దేశమునందు రాజ్యాంగపక్షముల స్థితిగతులును వారి బలాబలములును వర్తమానస్థితియందు దుర్భాగముగనున్నవి. కన్సర్వేటివుపక్షము పరపక్షమువారి సహాయమును నిరాకరించినను స్వపక్షబలాధారమునను రాజ్యభారమును నిర్వహించుటకు దగినప్రతిపత్తి బలము కన్సర్వేటివుపక్షమునకైనను గలుగునని సమ్మతము ప్రబలమైన యాధారము లింతవరకును నగోచరముగ నున్నవి. ఆస్క్విత్తుము వారును పరమోత్సాహముతో బనిజేయుచున్నను స్వపక్ష పరిణామముపట్ల సందియమును బూనుచున్నారు.

హిందూ దేశము : బోనార్లా ప్రభుత్వము

ప్రస్తుతపరిస్థితులబట్టి, రాబోవు ఎన్నికలలో కన్సర్వేటివుపక్షమే విజయము గాంచునని, ఎంచవచ్చును. బోనార్లా ప్రభుత్వ పరిపాలనమువలన హిందూదేశవ్యవహార మేరీరున పరిణమించు నని, ప్రజలు యోచించుట సహజము. బోనార్లాగారు తమయుద్దేశములను త్వరలో పూర్ణముగ వెల్లడిజేసెదరు. కాని సోమవారమునాడు జరిగిన యూనియన్స్టుసభలోనే, తమసంకల్పమును వారు సంగ్రహముగ సూచించిరి. ఒక్క మెతుకు బట్టియే అన్నమునంతను గ్రహించురీతిన, బోనార్లాగారి సంగ్రహసూచన బట్టియే, వారి కార్యక్రమమును గ్రహింపవచ్చును. బోనార్లాగారు కాచినదపోసిన కన్సర్వేటివులు, కన్సర్వేటివుపక్షము సత్వరాభివృద్ధికి ప్రతికూలమనుట తేటతెల్లము. ఛౌబర్లేను బాల్ఫూరుగార్లయినను, కొంతపక్షి యభివృద్ధిపట్ల సుముఖతను గనుబట చెదరు గాని, బోనార్లాగారటుల గాదు. బోనార్లాగారి ప్రాతఃచరిత్ర నిండుకజ్జి ప్తికి దెచ్చుకొనవచ్చును. ఐర్లెండుసమస్యను పరిష్కరించుటకు ఆస్క్విత్తుప్రభుత్వము కొంతప్రయత్నముశలుపగ, బోనార్లాగారును, కార్పునుగారును సైంధవులవలె నడ్డుపడిరి. ఆల్స్టరుపక్షమునకు నాయకులై వీరిరువురును వాలంటీరు సైన్యమును తయారుజేసి, తిరుగుబాటును పురికొల్పిరి. ఆల్స్టరు వాలంటీరుల నెదుర్కొనుటకు, ఐరిషువాలంటీరులు తయారయిరి. సిక్ ఫీసుపక్షము పెరిగి పెద్దయగుటకు, బోనార్లాకార్పునుగార్లు, విజృంభణమే కారణమయ్యెను. బోనార్లా, కార్పునుగార్లతో నెటుల వ్యవహరింపవలయునో, ఆస్క్విత్తుప్రభుత్వమునకు దోచకుండెను. వీరిని ఆరెస్టుజేయుచో, నేమికిమ మూడునోయని, ప్రభుత్వమువారు వెనుకముందాడుచుండిరి. ఇంతలో దైవవశమున, యూపియను సంగ్రామము తటస్థించెను. ఐర్లెండుపోరాటము నెనుకబడెను. లేనిచో ఏమి జరిగియుండునో, యూపింపజాలము. ఇట్టిసాంప్రదాయము గల బోనార్లాగారు ముందెటుల పరిపాలింతురో యూపింపవచ్చును. ఐర్లెండుతో నిదివరకే సంధి జరుగుటచే, బోనార్లాగారు సంధినియమములను కొనసాగింపవచ్చును. సామ్రాజ్యమునకు లాభించెడి పెద్దస్కీములను ప్రవేశపెట్టుట కిది సహాయము గాదని, బోనార్లాగారు నుడివెరి. తీవ్రవివాదమున కేడనుచుట కను.

నెమ్మదిగా కాలము గడపుట మేలని, ఏమి పలికిరి. ఇందునుబట్టి బోనార్లాగారికి క్రొత్తవిధానములతో బనిలేదనియు, వ్యవహార మున్నరీతిన కొనసాగు చున్న వారికి చాలుననియు, కరతలామలక మగు చున్నది. ఇట్టిసంతృప్తి గలవారు, స్వరాజ్యభివృద్ధి నాశింపరనుట నిశ్చయము. సాంఘికాభివృద్ధికన్న, వ్యక్తులయభివృద్ధి కనకాశ మొనగుట వాంఛనీయ మనియు, శాసనపూర్వకముగ గాని, పరిపాలనము నందుగాని, సాధ్యమగునంతవరకు జోక్యము కలుగ జేసికొనకుండుట తమ కిష్టమనియు, బోనార్లాగారు నుడివిరి. బోనార్లాగారి సిద్ధాంతము, లేబరుపక్షపు కోర్కెలకు కడు విరుద్ధమని వేరుగ జెప్ప నక్కర లేదు. ప్రపంచము పునర్నిర్మాణము నాశించు చున్నది. కార్మికులకును యంత్రాలయాధికారులకు ను బెరుగుచున్న తీవ్రవివాదములు త్వరలో పరిష్కారము గావలయును. లేనియెడల, బాల్కీవిషము ఇంగ్లండునందు సైతము ప్రవేశించుట కాటంక ముండదు. ఇంగ్లండు సైతము నాగరికప్రపంచ ముతోబాటుముందుకు వనవలయును. లేనియెడల ఇంగ్లండుకారవము నెలువజాలదు. ఇట్టిస్థితిలో బోనార్లాగారు, ఏమియు కదల నక్కరలేదు, స్థిరో భవ అను రీతిని ఉన్నచోటునండే యుండెదము, సాంఘికాభివృద్ధి కిది తరుణముగాదు, అని భావించుచో, లాభ మేమాత్రము గలుగబోదు. ప్రపంచాభివృద్ధి, బోనార్లాగారికొర కాగదు. తుట్ట తుడకు కాలప్రవాహమునందు, ఇంగ్లండు వెనుక బడిపోవును. ఇట్టియూహలు గల బోనార్లాగారు, హిందూజేశ సంస్కరణవిధానమును త్వరలో మార్పుట కంగీకరింప రనుట నిర్వివాదాంశము. బోనార్లాగారు తమ యుద్దేశములను స్పష్టముగ జెల్లడించినదలగు మాత్రము సంకల్పింపవచ్చును. కన్నర్యేటిపుపక్షమువారి కున్న గొప్ప సుగుణ మిదియే. మనస్సులోనున్న తలంపును వారు స్పష్టముగ బయటపెట్టుదురు. లాయడు జార్జిగారివలె, సమయమునకు దగినమాటలను జెప్పి, ప్రమ ప్తెరు. హిందూజేశము లేనిపోని యాశల బెట్టు కొన నవసరములేకుండ, బోనార్లాగారి యుద్దేశము తెల్ల మయినది. భారతీయులు, తమభావికర్తవ్యమును నిర్ణయించుకొనవలెను. శాసనసభలో జేరుట వలనగాని, ఇంగ్లండువై నాభారతదీయండుటవలన గాని నిసుమతయు లాభముగలుగదనివాద్యగ్రహిం పవలయును. స్వతంత్ర నాభారతదీ వారు నిరాకరణోద్యమమును ఎక్కుడుదిక్షతో కొనసాగించుట యత్యవసరము. బ్రిటీషు మంత్రవర్గమున కొంగరాజు మును దుంగరాజు ఆక్రమించుటమే ఆమాత్ర్య లక్ష్యమనినను, విచారించ నవసరములేదు. తురుష్క సమస్యను ఆనుకూలముగ పరిష్కరించుటకు నిరాకరించిన యాయడు జార్జిగారు తుడకు లొంగి పోలేదా? ఇటులనే హైందవస్వరాజ్యసమస్యను పరిష్కరించుటకు బోనార్లాగారు ముందు విముఖులుగనున్నను, తప్పనిసరి యగునని తలచినపుడు వారయినను వెనుదిరుజాలరు. ఇట్లెందువ్యవహారము నెదుర్చుటకు వెనుక కత్తిగట్టిన బోనార్లాగారు, నేడు ఇర్రెండుస్వాతంత్ర్యమును కొనసాగించుటకు సంసిద్ధులై యుండలేదా? హిందూజేశపు ముక్తి వరులమూలమున చేకూరజాలదు. స్వరాజ్యము నొకరిచ్చుచది గాదు. భారతీయులనుండియే నది యుద్భవించవలెను. ఇందుకు నిరాకరణము నెక్కుడు పట్టుదలతో కొనసాగించుట యే మార్గముగాని, పట్టుదలను సడలించుట మార్గము గాజాలదు. ఇటీవల వెనుకముందాడుచున్న నాచుకులు, మరల దృఢనిశ్చయముతో పాటుపడుట శ్రేయస్కరము. గాంధీమహాత్ముడు నిరూపించిన నిర్మాణకార్యక్రమము విజయమునకు దారిజూపు

ననుటకు సందియములేదు. ఈమార్గమని, ఆమార్గమని కలవరపడ నవసరములేదు. మార్గాన్వేషణ ముతో ప్రాద్దుబుచ్చుట కిది తరుణముగాదు. ఇప్పుడు అవలంబించవలసినది కార్యదీక్ష. తలపెట్టినవ్రతము పరిసమాప్తము జెందవలయును. ఇంగ్లండులో జరిగెడిమార్పులవలన హిందూజేశము తనధర్మమును విజనాడజనదు. ఏపక్ష మధికారము వహించినను, హిందూజేశము తనవిధిని తాను నెరవేర్చుకొనవచ్చును. తలపనితలంపుగ లేబరుపక్ష మధికారమునకు వచ్చినను, వారయినను భారతీయులు దృఢనిశ్చయముగనుబడుచునది, స్వరాజ్యఫలమును చేతికందియ జాలరు. కన్నర్యేటిపుపక్ష మధికారము వహించునని, మితవాదులవలె జాతీయవాదులు భీతి జెందనక్కరలేదు. తుర్కీ సమస్య కొరకు, లాయడుజార్జిగారి ప్రభుత్వము మారిపోవలసివచ్చెను. హైందవ స్వరాజ్యసమస్య పరిష్కారమగుట ఇంగ్లండున కత్యవసరమగునపుడు, బోనార్లాగారు ప్రభుత్వమయినను తల యొగకమానదు. ఒకవేళ నెదిరించినను, లాభముండదు. మరల జరిగెడి ఎన్నికలలో హైందవసమస్యయే ముఖ్య సారాంశ మగుట తలఁపించును. ప్రస్తుతసమయము నందు, చరింపని విశ్వాసముతో మహాత్ముని యాజేశములను నిర్వహించి స్వరాజ్యసిద్ధి బడయుటకు, పరాత్పరుడు భారతీయుల ననుగ్రహించుగాక!

యోగ్యతావ్రతము

గ. వి. యకా. శర్మగారు తమలో గలిగిన మార్పును, కరాచీలో వినరించిరి. తాము అధికార వర్గమున జేరక ముందు 30 సంవత్సరములు కాంగ్రెసునకు జెందియుంటిమనియు, ప్రభుత్వమునకు తాము శత్రువు అని అన్యాయముగ భావించి రనియు, ప్రభుత్వములో జేరిన యీ రెండుసంవత్సరములలో ప్రభుత్వోద్దేశము నెఱవేరుచునని తాము గ్రహించితి మనియు, సహాయనిరాకరణమువలన స్వరాజ్యము సిద్ధింప దనియు, శర్మగారు నుడివిరి. ప్రభుత్వోద్దేశ మెట్టిరయినను, ఫలితము ప్రజల స్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరముగ పరిణమించుచు న్నది. శర్మగారు ప్రభుత్వమున జేరిననాటినుండియు, జేశమున ప్రజలజస్వస్వాతంత్ర్యములకు గలిగినభంగ పాటు అత్యధికము. శర్మగారిసంగతిని గుర్తించికో లేదో తెలియదు. ఇట్టి దురవస్థను శర్మగారు తెలుల సమర్థింతురో తెలియకున్నది. శర్మగారికి ప్రభుత్వము నందు పూర్ణ విశ్వాసము గలజేమోగాని, ప్రజలకు దొలగిపోయెను. ఈవిషయమును శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు సైతము గుర్తించిరి. ప్రజలు సహాయనిరాకరణము నవలంబించుటకు, బలవత్తరమగు కారణము గలదు. నిరాకరణమువలన స్వరాజ్యము సిద్ధించు నను విశ్వాసము ప్రజలకు గలదు. శర్మగారికి తేజబోవచ్చును. కాని, ప్రజలలో మరల విశ్వాసమును పురికొల్పి, ప్రభుత్వమువారు తమ సమర్థతములను వెల్లడిజేయవచ్చుచో, మూటలతో ప్రాద్దుబుచ్చి లాభము లేదు. వారి యుద్దేశము కార్యములందు వెల్లడిగావలెను. ప్రజల స్వరాజ్యాభిలాషను నెరవేర్చుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనునపుడే, శర్మగారిచ్చిన యాగ్యతా వ్రతము సార్థక మగునో.

అకాలీ అరెస్టులు

ఇంతవరకును 2912 మంది అకాలీలు అరెస్టులయినటుల వార్తలు జెలుపుచున్నవి. దెబ్బల గొట్టుట మానుకొనినవిచ్చుట, దాదాపు మూడు వేలమంది అకాలీ ఏనుగులు నిర్బంధించిన క్షీర్తిని పంజాబు అధికారులు గడించిరి. శాసనోల్లంఘనము నందు పంజాబు ప్రభుత్వమువారు, అకాలీలకు శ్రమ

శిక్షణ నొసగు చున్నారు. దౌర్జన్యరాశిత్యము నెట్టి విషమపరిస్థితులలో నయినను భారతీయులు రక్షింప గలుగుదు రని, పంజాబు ప్రభుత్వమువారి చర్యల ద్వారా ప్రపంచమునకు వెల్లడియగుచున్నది. ఇంకను అకాలీ లెందరయినను పెండ్లి విందుకులె అరెస్టు గుటకు వెడలుచున్నారు. దీని యర్థ మేమి యో పంజాబు అధికారుల కింకను బోధపడుటలేదు. ఇది జై వసంతుటనమై యుండునలెను. పంజాబునందే, పంజాబుసమస్యయు, స్వరాజ్యసమస్యయు పరిష్కారమగు నూచనలు, చూడ గన్నులగలవారికి పొడగట్టితిరును.

లా, ఆర్డరులు

సంయుక్తరాష్ట్రములందలి బస్టిజిల్లాలో అధికారుల అవలంబించిన దౌర్జన్యవిధానమును విచారించుటకు ఒకసంఘము నేర్పరుపవలయునని, శాసనసభలో దెచ్చిన తీర్మాన మధికసంఖ్యాకులచే సంగీకరింపబడెను. సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమున ఆర్థిక సభ్యులగు ప్రీమాంటిలు గారు, ఇందును గూర్చి ముచ్చటించుచు, ఎంతకోవకారణ మున్నను, పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు కాంగ్రెసు ఆఫీసును తిగులబెట్టుట భావ్యముగలేదని అంగీకరించిరి. కాని, తీర్మానముచుమాత్రము ఎదిరించిరి. లా, ఆర్డరుల సంతక మెటుల కొనసాగుచున్నదో ఇందుచుబట్టి యూహింపవచ్చును.

వైస్రాయిగారి పర్యటనము

భో, ధారు పట్టణములను దర్శింపరు. ఇందువలననే ఉండురు. వైస్రాయిగారు భో, ధారు పట్టణముల దర్శించుటకు ఇదివరకు నిశ్చయించిరి. ఇప్పుడా నిర్ణయము మార్చి కొనిరి. ఇందువలన 24 వ తేది కురుడి తరువాత భోపాలు శేగడదు.

బొంబయిగవర్నరుగారి పర్యటనము

గజేతఖండుచుండి భోరునకు మోటారులో నేగుట 24 వ తేది యదయమున బొంబయి గవర్నరుగారు మోటారులో భోరున శేరిరి.

కర్నల్ హంప్రీ గారు సతీనమెతులై పిషావరు కరుణించుట

అటనుండి కాబూలున కేగ నెంచుట కర్నల్ హంప్రీ గారును వారి సతీనమెయు, మేజర్ ఫ్రేజర్ గారును వారి కడమున ఢిల్లీనండి పిషావరు కరుణించిరి. అటనుండి యొకటిరెండుకోజులలో కాబూలున కేగదరట్ట.

పిషావరు కాబూలు తెలిగ్రాపు మార్గము ప్రారంభించుట

బ్రిటీషు రాయబారులకు కాబూలులో శాశ్వత భవనము నిర్మింపవలెనుట

పిషావరు కాబూలు తెలిగ్రాఫ్ మార్గము ప్రారంభింపబడినది. త్వరలో బ్రిటీషు రాయబారులకు కాబూలులో శాశ్వత భవనము కట్టెదరు.

అఖిలభారతస్థాస్థులు ఆక్. యం. యస్. మహాసభ: ఈవరసభ 3-వ సమావేశము ఈవెల 29, 30, 31, తేదీలలో గోవిందప్ప నాయునిపిళ్ళి యందలి సోదరగృహములో జరుగును 23-వ తేది మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు గభ ప్రారంభమగును. ప్రేటుకాస్తిని సభ్యులగు గౌ. శే. పి. రంగస్వామి అయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

బిటనురాజకీయ పరిస్థితి

బోనర్లాగారిని యూనియన్లు నాయకునిగా నెన్నుకొనుట

పార్లమెంటు సభ 26 వ తేదిన విరమించును

నామినేషనులు 4 నవంబరునను పోలింగు 15 నవంబరునను
క్రొత్తపార్లమెంటు సభ కూడుట 20 వ తేదినను జరుగును

బోనర్లాగారి విధానము-అభివృద్ధికి ప్రతికూలము

పార్లమెంటు సభ

రాజకీయ ప్రచారము

క్రొత్త ఎన్నికలు

26 తేదిన విరమించును. నవంబరు 20 వ తేదీకును నూతన పార్లమెంటు సమావేశ మగును. లండను, అక్టోబరు 24:—రాజకీయ ప్రపంచమున పరిస్థితులు తీవ్రమైనవిగా మారుచున్నవి. ప్రభుత్వము యశస్వమున బోనర్లాగారు నేడు స్వీకరించినది. ఇతని ప్రతికూలము వలన రాజ్యాంగమునకు మహా హాని తీగియుండుట కనగనము పార్లమెంటు 26 వ తేదిన విరమించునని నియోజకము (నామినేషను) 4 నవంబరు నాడును, పోలింగు 15 నవంబరు నాడును జరుగుటలు నిశ్చయమయ్యెను. నవంబరు 20 తేదీ నాడు నూతన పార్లమెంటు సమావేశమగును. పార్లమెంటు సభకును దేశమునకును పంచుకొనుటకును యిచ్చింది. రికార్డులు తయారుచేసి తలపెట్టబడుచున్నది. బోనర్లాగారు చేరిన ప్రభుత్వము క్రొత్త పార్లమెంటును స్వీకరించుటకు సామర్థ్యమును గలిగి, చేరిన నాడు నిశ్చయించుకొని లిషను ఓడు సమావేశమున తాము కన్ఫర్మేషన్ పత్రమునకు యిచ్చుననియు, నూతన పత్రికామొక్కటి నిర్మించబడుచుండ తేదినయు తెలియజేసింది.

పత్రికా వికసనముకొలెనే చేరిన నాడు సమస్తము లిచ్చినది. మండిలో ఆ సేతులు బోనర్లాగారిలో చేరి పనిచేయుదురు.

లాయడుజార్జిగారు

బోనర్లాగారికి సహాయపడవచ్చును.

ఇండిపెండెంట్ లిబరలు లాయడుజార్జిగారి నిరంకుశ బహిష్కరించుటకే నిశ్చయించుకొనిరి. ముందు మంత్రులందరు తీవ్రముగా కొడులివనను బహిష్కరించు ప్రయత్నించుటయనని లాయడుజార్జిగారిలో గ్రహించి నిర్ణయించిరి. 200 రాకెట్లూయెన్నియు సుమారుగనుండుచే అధిక సంఖ్యాకుల శిర్పెనుటకు చాలదు. భావికాలమున బోనర్లాగారిలో చేరుటకు లాయడు జార్జిగారు ఊహించుచున్నారు. చేరిన నాడు కన్ఫర్మేషన్ పత్రమును, లాయడుజార్జిగారి లిబరలుయొక్కయు సహాయములేనపు యప్పు ప్రభుత్వము అల్పసంఖ్యా యంతముగ నుండును. అట్టిస్థితియందు కొడులివన మంత్రులందరు బోనర్లాగారి సహాయమును వెనకదీయుచుననియు, చేరిన చేరిన నాడు ప్రభుత్వమున నాతని సహాయమునయు తమ యభివృద్ధి తెలియబిచ్చిరి.

క్యాబినేటు మంత్రులు

26 వ తేదీన బోనర్లాగారు క్యాబినేటు మంత్రులపేర్లు వెల్లడి చేయబడునని తలపెట్టబడుచున్నది. మంత్రుల శిర్పెనుటకు చాలాకష్టమైనది. అందుచేతనే సమస్తమును ఇంకా ముందుగానుండును. చాన్సెల్లరుగా కేపు ప్రెస్టెన్ గారును, ఆటోర్ని జనరలుగా రాలిస్సను ప్రభువుగారును, నౌలిసిటు జనరలుగా హాగారు నుండునని తెలియచున్నది. హార్టు గారు ఎన్నికలతో పోల్చుటకు లేదనియు, రైల్వే అండు కనాల్సు సంఘాధ్యక్షులుగా నియోజింపబడుదునని తెలియచున్నది.

కార్యముల ఎన్నికల విజ్ఞప్తుల త్వరలో పంపబడును. శ్రీ బిటనురాజు కష్టముల చాలగ పంపుకొనుచున్నది. ఈ పత్రమున గ్లాస్గోవధ్య కార్యకర్తలుగా బోనర్లాగారికి ప్రతికూలముగ నేయబడును. ప్రస్తుతము 28 మంది శ్రీ అభ్యర్థులపై 6 గురు కార్యకుల పత్రము నిల్పిరి.

బోనర్లాగారి విధానము.

అభివృద్ధికి ప్రతికూలము.

లండను, అక్టోబరు 24 ఎంపెంటులతోను ప్రాచీనారితోను స్నేహము కలిగియుండుటయు, ఆర్థికవిషయములన్నిటి యందును వలసరాజ్యముల సహాయము నైకొని, ప్రాచీన దేశ విషయములందు విదేశ ప్రవేశముల సన్నగిల్లుటయు బోనర్లాగారి యభివృద్ధియని యాతని యపవాదముకల్గు తెలియచున్నట్లు ప్రస్తుత ప్రయత్నము. ప్రభుత్వవిధానమున మార్పులేని యొకటి బిటను వలసరాజ్యముల మైత్రిట్లు కొంత ముఖ్యమునని తలపెట్టబడుటలేదని ఆతడు చెప్పెను. బిటను వలసరాజ్య విషయముల పట్ల బిటను జూపిన విధానము వలసరాజ్యములందు అత్యంత యదయింపజేసి యుండెననియు వలసరాజ్యముల నిశ్చయభావముల ప్రసించినందున ప్రధాని సంవిధానము వలసరాజ్యములందు అల్పకల్లోల భారితమైన పరిస్థితుల మార్పు, యొద్దిక కూర్చుని బ్రెస్టు తలంచుచున్నది. రక్షణవిధానములకై విభజనములచేయుటయందు ఆర్థిక సమస్య మరియొక తూరి చూపువచ్చును.

బోనర్లాగారు

యూనియన్లు నాయకుడుగా నెన్నుకొనబడుట వీల్డు, అక్టోబరు 23:—ఊహించబడిన చొప్పున కన్ఫర్మేషన్ సమావేశమునందు బోనర్లాగారు నాయకులుగా నెన్నుకొనబడిరి. రిటెన్షన్ బికింగుచేయు సాధములేరి, ప్రభుత్వము పూనుకొందునని సార్వభౌములకు తెల్పబడిరి. సమావేశము నందు బోనర్లా నాయకుడుగా నుండవలయునని కర్తవ్య ప్రభువు గారు రుపపాదించగా ప్లాన్ లే బాల్లివినుగాను అమోదించిరి. బాల్లివినుగా చాన్సెల్లరుగా నుండవలయునని తెలియచున్నది. విధానము తెలుపలేదు.

కృత్రిమ శాశ్వతముల సమర్పించుటకు బోనర్లాగారు లేవగా ప్రేక్షకులు హర్షి ధ్వనుల మరిపించిరి. సమావేశము సమాప్తమైన కారణమున నివేదిక ప్రచురింపబడలేదు. అయినను బోనర్లాగారు తమ విధానము నెమియు తెలుప లేరని వదలి యున్నది. ఈవారము అంతయును స్వంత మండలము గ్లాస్గో నగరమున నుండునని బోనర్లాగారు తెలుపబడుచున్నది. అతడు నిశ్చయముగా తమ విధానము బయలుపెట్టునని నమ్ముచున్నది. ఎర్రెండుపట్ల హార్డుగము చొప్పున నడువవలయును వివిధ సందర్భ మరతుల ప్రకారము నూతన ప్రభుత్వము అచరించవలయుననియు, కొడులివనవారి వివిధ విధానము పట్ల ప్రతికూలముగ నుండిన లాగారి అనుచరులకూడ నూతన పార్లమెంటు సమావేశమైన వెంటనే అనుకూలముగ నుండవలయునని మాత్రము బోనర్లాగారు నూచించిరి.

ముందున్న మంత్రుల నభినందించుట ముందుండిన మంత్రుల కిండికిని లాగారు అభినందనముల నూచించిరి. రిటెన్షన్ లాయడు జార్జిగారికి భేదాభిప్రాయము లున్నమై మార్క్స్ మూసమనియు, దేశమునందు మహాసంక్రమణియందు వోలెంటును సమయమున లాయడు జార్జిగారిలో కలిసి తాముజేసినవి మరుజాలమనియు, లాయడు జార్జిగారు మహాకీర్తిని తమకు దేశమునకు చేసినచేతను సర్వాభివృద్ధియొకముగ నుండుననియు బోనర్లాగారు ప్రకటించిరి.

చేరిన నాడు నభినందించుట చేరిన నాడు గారు ఆతని యనుచరులకు నూచించిన దేశము కై అభినందనముల సమావేశము వారు బోనర్లాగారి కలహా చొప్పున సమర్పించిరి. బోనర్లాగారు చేరిన నాడు కనుకలముగను తమకు ప్రతికూలముగ సమర్పించుచున్న కన్ఫర్మేషన్ పత్రమునకు తాము సహాయమునకై పిల్వనున్నారనియు, కన్ఫర్మేషన్ పత్రము ఓకటిగా పంచేముననియు బోనర్లాగారు తలపెట్టెను తెలిపిరి.

పార్లమెంటు గురువారమునాడు విరమించుననియు, ఎన్నికలు త్వరలో జరుగవలయుననియు, కిండిపెంటును 2 వలకు 15 వ తేదీన పోలింగు జరుగవలయును, 20 వ తేదీన నూతన పార్లమెంటు సమావేశమగునని తెలియచున్నది.

లాయడుజార్జి సార్వభౌముని సంప్రదించిరి. నేటికినను లాయడుజార్జిగారు అధికారిత్వా సార్వభౌముని సంస్కృతి కేపుచున్నారని. లాయడుజార్జిగారు చాల తీవ్రముగ ప్రచారము చేయుచున్నట్టిది. ఈవారములో లండను, ఇతివృత్తముల దు వా రి పవార్తముల నిర్వహిస్తున్నారు.

బోనర్లాగారి యుపన్యాసము సమావేశము లండను, అక్టోబరు 23:—యూనియన్లు పత్రమువారు బోనర్లాగారిని నాయకునిగా నెన్నుకొనిరి. ప్రధానిపదవి కిచ్చి కరించిరి. సమావేశమున మధ్యధ్యముల మధ్య మారత ప్రధాని ఉపన్యాస మిచ్చుతేచెను. 182 ప్రభువులును 67 అధ్యక్షులును ఇంకను తక్కిన వారందరూ కలిసి 450 మంది సమావేశమునకు వచ్చియుండిరి. యంగుగా రధ్యక్షుల కహించిరి. లాగారు నాయకునిగా నెన్నుకొను తీర్మానము కర్తవ్య ప్రభువు గారు రుపపాదించగా బాల్లివి. గారు అమోదించిరి. గ్లాస్గో యుపన్యాసమున తమ విధానమును వెల్లడించు లాగారు తెలిపియుండిరి.

26-వ తేదీన పార్లమెంటు విరమించును.

లాయడుజార్జిగారు సార్వభౌముని సంధించి నెలపు నైకొనిరి. నూతన ప్రధాని గారు రాజుగారిని సంధించి మంత్రార్థ మెన్నుచుటకు సమర్థులించిరి. పార్లమెంటును విరమించునని ఆతడు సహాయమునకును, 26 వ తేదీన ప్రకటించబడుననియు తెలియచున్నది.

సార్వభౌమ సంప్రదించుననియు బోనర్లాగారిట్ల కన్ఫర్మేషన్ పత్రము యూనియన్లుతో కూడ సంప్రదించుననియు విశ్వాసమున్నది. తీర్మానము సర్వసాధారణ మయ్యెను.

కర్తవ్య అధ్యక్షత వహించిరి.

విధానమును మార్చుకొనదు. ప్రకటించబడిరితిని 26 జర్జి యంగుగాను అధ్యక్షత వహించలేదు. కర్తవ్య ప్రభువుగారే అగ్రాసాధిపతులైరి. రాజ్యమున నిశ్చయవిధానము కావలయును. మార్పులవలన మలేదు అనియు స్వదేశమునను విదేశములందును కాంతిని స్థాపించవలయుననియు, బాధ్యతలు గురింపఁ తగ్గించవలయుననియు కర్తవ్య ప్రభువుగారు తెలిపిరి.

ప్రజామహిమ గారు కార్లటను క్లబ్బునందునలేగాక ప్రజలలో మహా ప్రభావము నెనీలు సమావేశమున జనించెను. బోనర్లాగారు ప్రవేశించిన వెంటనే కరతాకర్షణము మరుజుడెను. నీనిమాట గ్రాపు వాక్య ప్రత్యేకముగా జరుగునని విదానముగ లాగారును ప్రజలను నడచిరి. ఉపన్యాస మిచ్చుటకు బోనర్లాగారు లేవగా ప్రజలు కిర మొక్కటి యుత్సాహభావములై పొడిరి.

లాగారి విధానము

యూనియన్ నియమలలో భేదము గూడదు

బోన్సాగారు ఈ వారము కట్టుకొనిందిరి:—కన్యశ్రీమతి పులు వానియ నమకమును సానభూతియ నెలిబుచ్చి యున్నాడు. కార్లటను క్లబ్బునందు వాడు ప్రతిపక్షమున నమకము నిచ్చిన కన్యశ్రీమతియొక్క వనతో పోన నుండిరి. ఒక్క పక్షమున వనము ఎన్నికలందు పాల్గొనిన విజయ కుండగలము. కన్యశ్రీమతి విధానము ఎట్లు త్వరలో ఆచరణకు వచ్చునో ఆయాభిమతంజే ఇతరుల పక్షములవారు భేదాభి ప్రాణముల కలిగియుండిరి. మన మనసులకు ఎంతవచ్చినను, ఎంత ప్రేమమైనను, గొప్ప గొప్ప విధానముల నమలునకు తెచ్చుట దేశమునకు కష్టముల కేరూర్వనమును. తీక్షణమైన విచేదముల బోధించుకొన్న శాంతియును సత్సంపదమునకు యిచ్చుకొనుట టారిపు సంస్కరణములకొన్ని ఇట్లు తెలిపెనని తలంపబడుచున్నది. ఇట్లందు సంస్కరణము త్వరలో నమలు లో పెట్టవలయును. లాయరు బార్ల గారిని వాడుక కొంత భేద ములచే కలతలు జనించినను కొంతకాలముకు స్నేహితులమై మెలంకడమని తలంపెద. గురువారమునాడు నా ప్రభుత్వవిధా నమును తెలిపెదనను. శ్రీకృష్ణారం త్వముల కొంతవరకు ఆద విచ్చిననోగాని దేశభావంతి కేరూర్వన. సామ్యవిషయముల ప్రభు త్వమువారు శ్రీకృష్ణులు పుచ్చుకొనుట అన్నిసమయముల శ్రేష్ఠ మైనను యీతరయుందు పనికిరాదు. శాసనవిధాన మూలకము నగాని, పరిపాలనా విధానములకము నగాని ప్రభు త్వము వారు శ్రీకృష్ణులు కలుగ జేసికొన జననదు. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు విచ్చెడు స్వాంత్యము పట్ల సాను భూతిని చూపుదు. విచ్చెడు సంధివిధానము త్వలో నమలు లోనికి తెచ్చుకొనుటయు కలుపవలయును. విచ్చెడును పరి పాలించుకొనుటయు మాన్యున ఆ సేక మైకత్వము లున్నయవి కన్యశ్రీమతియు తనజోక్యము సర్వస్వమును కడలుకొనవలయు. సంధివరకుల నామోదించి సానుకూలముగ మెలంకడంతరము ప్రాధికము ప్రభుత్వము విజయ మొందుటకే సహాయపడుదు మనముండవలసిందే. నీను బలపొందుదు. అందున రాజకీయ చర్యలు భరువుగ తోచిందిడు నేను శ్రీకృష్ణులై విశ్రాంతి కైకొనుటకు ముచ్చొందిన నామకము వారు నన్ను బలవంత పెట్టి వోరిన తాద తలంపెదను.

కర్జను ప్రభువు

విదేశాంగములకి

లండను, ఆక్టోబరు 28:—తాము విదేశాంగములకిగా శంకను యున్నామనిది కర్జను ప్రభువుగారు ప్రకటనకమున తెలియజేసింది.

కర్జనుగారు కార్లటనునకు

రానికారణము

లండను, ఆక్టోబరు 28:—చేంబర్లను గారికిబాబువ్రాయును కర్జను ప్రభువుగారు తాము కార్లటను సమావేశమున కేల రా కుండినో తెలియజేసిరి ప్రభువులనభివాదించు తాము కర్జను పోవుట నివృత్తంపక, సభాసాక్షుడుగా నున్నందున తాము కూడ పాల్గొనదలయు అశక్తులు వ్రాసియుండిరి. అందున తాము సమావేశమున రాజాజక పోయితిమని కర్జనుగారు తెల్పిరి.

చేంబర్లను యూనియన్ నియమలు

వారియూలోచనలు

రీస్లు, ఆక్టోబరు 28:—చేంబర్లను యూనియన్ నియమలు ము: దేమిజేయవలయునో ఆలోచించుచున్నార. మూలప్రభు త్వముపట్ల మిత్రత్వము సమావేశమున తెలియజేసినది తెలియు చున్నది.

చేంబర్లనుగారి ప్రసంగము

యూనియన్ నియమలకన్యశ్రీమతిలుగా ముందుకు
లండను, ఆక్టోబరు 28:—ముందుకు మరెవరైనా విశ్లేషి తూ హాజరునకు వచ్చిన సమావేశమునకు చేంబర్లనుగారిట్లు ప్రకటించింది:—

మేము యిన్ని దినములు యూనియన్ నియమలకన్యశ్రీమతిలుగా నుండి విశ్లేషమున సేరజేయగలిగితిమి. ఇప్పుడు ఆ పక్షమునకేరీ అట్లే పనిజేయనంటిమి. నూతనపక్షము నోకదానిని మేము కృష్టిం చుచుండలేదు. తన పార్టీ విషయము చాల అల్పదృష్టి బెట్టికొని యుండినను అపవాదము పట్ల నేను తప్పానర్పించిని ఒప్పుకొన సిద్ధముగా నున్నాడను. కత్తువు వికారమే, దేశసంస్థానము అటు విషయములలోనే కన్యశ్రీమతిలు చేరుపడియుండిరి ఇరు వాకు దేశభక్త్యయమే ముఖ్యము. నూతనప్రభుత్వమునకు నేనేల సహాయముజేతు కూడదో తెలియదు. కొంతకాలము సహాయముచేతనే నూతనప్రభుత్వము పరిపాలించగల దని నేను నమ్మును. కొంతమంది కన్యశ్రీమతిలు చేసినట్లు లాయరు బార్లతో సంబంధము కడలుకొనవలయు. ఇప్పుటివరకు కత్తువు విశ్లేషో పలనకన్యశ్రీమతిలు లాయరుబార్లగారి సభినిండినక పోవాలము. తొత్తి ఎన్నికలలో నాపక్షపరముననే నేను పాల్గొందును.

బార్లగుగారి ప్రసంగము

చేంబర్లను సభినిండించుట
చేంబర్లనును వారి యనచరులను బార్లగు ప్రభువుగారు వారి శ్రేష్ఠములై మెచ్చుచు సభినిండిరి. రాజకీయసీతముల నుండియు, శ్రీకృష్ణములనుండియు లాయరు బార్ల గారిని ప్రోయట చాల ఆహ్వానమున కూడ వారు తెలియజేసిరి.

బర్లన్యైగుగారి ప్రసంగము

యూనియన్ నియమలనుండి ముచ్చొన్నరు తరుచుజాలరు.
బర్లన్యైగు ప్రభువుగారు సమావేశమునకు నువ్వకొని చుచు నట్లు తెల్పిరి.
“నువ్వొక్కరును యూనియన్ నియమలనుండి తెలియచ్చ లేకు. ప్రభుత్వమువారు ప్రాధ్యసభ్యుల పరిష్కరించు విష యము ననుసరించిన విధానమును కఠినముగ విమర్శింప పులిక లనే నిరసించుచుండిరి. మా విశ్రాంతి పులికా కా కర్జనులయును లందు శేషస్థును న్యూజీలండు, ఆస్ట్రేలియానుం దున్నార ప్రభుత్వమువారి విధానము చేతనే గాకుం ప్రస్తుతము ప్రాధ్య భూములందు తమ ప్రాణముల గోలుపోయిన న్యూజీలండు - స్త్రీ లియా పురుల సహభులు అపవిత్రత నొందుచుండెను”

చేంబర్లను పార్టీ స్వతంత్రత

లండను, ఆక్టోబరు 28:—పార్టీ మెంటు చర్యలందు లాయరు బార్ల గారి సమసిందియే తీరక యూనియన్ నియమలతో జీరి పనిజేయ విచ్ఛగించుచు చేంబర్లనుగారి యనుచరులు ఎన్నిక లందు కృతంత్రమువారుగా పాల్గొనుదురు. అయిన పీరు కొలదిమందియే యున్నారు.

సామీప్య ప్రాచ్యసమావేశము

నవంబరు 13 తారీఖున గూడును
లండను, ఆక్టోబరు 28:—నవంబరు 13 వ తారీఖున బయర సిక్స్ యింపబడిన ప్రాచ్య సమావేశముదేదీ ముచ్చొదని బ్రిటను తెలిపలేనది దూటరు తెలుపుచున్నారు. విధిలేకన్న పుడే కేటెలు ముచ్చొదను. బ్రిటను రాజకీయపరిస్థితుల నుండి లనమురలన సమావేశము ముచ్చొదనునని హార్డింగ్ గారు పాముం కేరూర్వనకి నోటునందించినది పొచ్చును తెలియును: ప్రకటించిన సమావారమున ఖండించుచున్నది ఈవార్త.

ఇంచీకేపు ప్రభువు

భారతదేశమునకు వచ్చుట.
లండను, ఆక్టోబరు 28:—క్యాబేరీ చీకలభక్త్య నడుచు రైలుమార్గము ద్వారా ఇందికేపు ప్రభువు, వారివీమని, వారి కూతురును మార్కెట్టునకు పోయిరి.

నైనికాధికారి మునుగుట

భారతదేశమునండి ఇంగ్లండునకు వారిలో
లండను, ఆక్టోబరు 28:—మేము యూనియన్ నియమలకు గారు భారతదేశమునండి ఇంగ్లండునకు పయనమై పోవుచు ఆ పార్టీ ప్రభుత్వమునకు మనగి చనిపోయిరి.

జగ్గులుపాపా

ప్రీవీకౌన్సిలునకు ఆపీలు జేయుట
లండను, ఆక్టోబరు 28:—పీబస్ కౌన్సిల్ శాసనము నను సరించి తమకు న్యూజీలండువా పొట్టు యి కర్జక పోషనం దున ప్రీవీకౌన్సిలునకు ఆపీలు జేసికొనిరిని జగ్గులారు మెనేజి తెలుపుచున్నది.

వరకవిషయములు

మద్రాసు - మారకపు రేటు.

మారకము.

బాంకి టెల్లి గ్రాఫిక్ ట్రాన్సుమరు	15 9/16 పెన్సిలు
బాంకిడిమాండు డ్రాఫ్టులు	15 19/32 పెన్సిలు
లండను డిమాండు డ్రాఫ్టులు	15 11/16 పెన్సిలు
బాంకి కొనుగోలు రేటు	
మూడు నెలలవాయిదా డ్రాఫ్టులు	15 27/32 పెన్సిలు
ఆరు నెలల వాయిదా డ్రాఫ్టులు	16 పెన్సిలు

కలకత్తా మార్కెటు.

మారకము

కలకత్తా ఆక్టోబరు 24 మంగళవారము

బాంకుకంఠి మారకము	15 5/8 పె
డిమాండు రిల్లులు	19 21/32 పె
గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీలు	
6 0/0 ఋణాభ్యక్తములు 1926	మా. 100/9
6 0/0 " 1922	మా. 100/12
6 0/0 యు. పి. బాంకులు 1926/41	మా. 98/9

బొంబాయి - మార్కెటు.

బొంబాయి, 24 మంగళవారము

ఇంగ్లీషు బార్ గోల్డ్.	మా. 27 3/4
తక్షణం వైసలా మెంటుగోల్డ్.	మా. 26 13/8
నవంబరు రిక్యూము.	మా. 26 13/8
(డిసెంబరు) రిక్యూము.	మా. 26 14/8
తక్షణం వైసలా బార్ రెండి.	మా. 89 3/4
నవంబరు కిరమానము	మా. 89 3/4
డిసెంబరు కిరమానము	మా. 89 3/4

మారకము

బ్యాంకుకంఠిమారకము	15 5/8 పె
డిమాండు రిల్లు	15 5/8 పె
లి. సి. టి. టి.	15 19/32 పె
లి. సి. డి. డి.	15 5/8 పె

నత్యవత్స పాఖ్యానము

పోగేశ్వరమాహాత్మ్యము
ఇది యొక శ్రేణియుయొక్క మహాత్మ్య. ఇందు శ్రీకైలమహామహాద జక్కగ వర్ణించబడియున్నది. కవిత్వము కిమరసవంతమై ముద్దులుచూడు గట్టు చున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము జీవజన్మ జాతకుల కొక పద్యమేని నవల మది జనింపదు. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము,
1, కంఠాశెట్టి పేట, మదరాసు

తెనాలి శ్రీరామవిలాస సభవారు
జె. జి. వా. పి. లో
28-10-22 నయవారము

శ్రీకృష్ణ రాయ వారము
ప్రదర్శింతురు
వజ్ర భూమిచావు,
అనంత మీశేశు.

అమృతారజసము దీప్తః, జ్వాలయ - మదరాసు.

అన్యతాంజనము డిపో బొంబాయి లేక, మదరాసు.

బరోదా గ్రంథాలయోద్యమము

ఉద్యమ ప్రారంభము

(యాత్రగిరి లక్ష్మీ వెంకట రమణగారు)

హిందూదేశమునందున్న శ్రద్ధాభక్తసంఘములలో బరోదా మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందియున్నది. ప్రస్తుతము బరోదా రాష్ట్రమును కాయాజీ గయ రాష్ట్రముతో జూడ ప్రభావరంజకముగా జరిపాలిం చుచున్నాడు. చున జేరియ చుచోజనభవనము తెండేద్దాతము వరకు కోరుచుండిన చిల్లరసంస్కరణము లన్నిటిని ఆయన యీ వరకే తన రాష్ట్రమున పూర్తిగానరులుగా నుంచినాడు. ఆరాష్ట్రమునకు నిర్బంధ ప్రాంత విద్యావల్ల నుభులులో నున్నవి. కాయాజీగయ రాష్ట్రము వచోరాజు బిడ్డ తనమునుడియు విద్యాభిమాని. ఆయన తన విద్యాభివృద్ధియందు స్వంతయుపయోగము కోరకు బరోదాగవరమున లక్ష్మీవిలాస భవనములో చక్కని గ్రంథాలయము నేర్పాటుచేసెను. ఆగ్రంథాలయముందు మిక్కిలి విలువగలనట్టి అపూర్వములగు గ్రంథములుండినవి. (తనముగా నాగ్రంథముల నాయాస్థానమునకు తెద్యమువ్వగనుక లుకుడ నుపయోగించుకొను చుండిరి పిమ్మట కొన్ని వర్షములకు జనసామాన్యమున కందినవలయు క్రమముగా చేయుటలంపుతో నాగ్రంథాలయము నగరవర్గమునగా నున్న సర్కారు వాడకు చూపుచుండెను. నాటినుండియు గ్రంథాలయము దిన దినాభి వృద్ధి చెందుచు వర్షసంవత్సరముగా నుండినది.

నూతనకాలాల్ల ప్రారంభముతో గయ రాష్ట్రమున నున్న నుకల్యము లుదయించినవి. భక్తగ్రంథాలయ ప్రతిష్ఠాపన తన రాష్ట్రమున పెట్టిపెట్టెను నొనగనో చుడవలెనను తురూపాల మాదనకు లించెను. వెంటనే నొక కన్నాగ్రామముల భక్తి గ్రంథాలయము స్థాపించి చని చేయవలెనని యాజ్ఞాపించెను. ఈ సంకల్పము మొలకలెత్తి పుట్టముగా బెరుగుటకు అయితేండ్లు కట్టినది 1906 సం॥ మొదటిమారు ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో గయ రాష్ట్రము పర్యటనము జరిపిన సమనన్న గ్రంథాలయములను తిలకించెను. ఆట జన సామాన్యమునకు విద్య రువులుండెను గ్రంథాలయములు చేయుచున్నకృషికి మిక్కిలి సంతసించెను. అటునుండియే తనసంస్థానమునందున్న తాలూకా గ్రామములన్నీటిలో భక్తగ్రంథాలయములు స్థాపించుట కొక స్క్రీము తయారుచేసి యుంజవలయునని విద్యాభిమానికై కాజ్ఞయిచ్చెను. విద్యానుంధుల యాక్రంద వేర్కొన బడిన యేర్పాటుతో నొక స్క్రీమురయర రుచేసెను.

“ప్రతిగ్రంథాలయము స్థాపించుట గ్రామనామముతో .....భక్తగ్రంథాలయము అని పిలువవలెననియను. గ్రంథాలయముక అద్వైతమునందు నెలకొల్పవలెననియను. గ్రామతంత్రాయతి యభ్యుత్థాని యాజ్ఞన లోపడి పాతకాలప్రభావోపాధ్యా యుడు దానిని నడుపుచుండ వలయును. ప్రతిదినము తప్పక గ్రంథాలయము నొకగంట కాలము తెరచియుంచవలెను. గ్రామముల విరాళముల మూలమున 25 రూపములు ప్రోగుచేసి యొగిగి ప్రభుత్వమువారు నూరు రూపముల వెంకల కేళభా సా గ్రంథముల నొసగుదురు. పతనమందిరము లన్నిటికి ప్రతివత్సరము యిరువది నాలుగురూపాయల విరాళ మొసగుదును. ప్రభుత్వమువారిచే ప్రకటింపబడు కేళభాసా గ్రంథములన్నియు నుకతముగా ప్రతిగ్రంథాలయమున కొనగలదును. పినిని యుగిసి పాలిటిలు, తాలూకా జిల్లాబోర్డుల సురుప్త విధముల కనిపెట్టు చుండవలెను. ఈ యాద్యము నడిపించుటకు కలయు జరికరములు కొనబడు ముప్పకవేల రూపముల విరాళము ప్రభుత్వమువారు మంజూరు చేయవలయును.” వై స్క్రీము నమలుచో నుంజుటకు గై కార్డుల ఆనుబంధించెను. పంచాయతము ప్రభుత్వమునకు మంచి తోడ్పాటు నొసగినది. 1907 సం॥న పంచాయతమువారు గ్రంథాలయములను స్థాపించినవి. నాల్గవత్సరములగు సరికి వానిసంఖ్య రెండుమంజులవరకు పెరిగెను. ప్రభుత్వమునకును పంచాయతమునకు కలిసి తొందరియే నిమిషవేల రూపములు క్యయమైరి.

1910 సం॥ రమితో బరోదా గ్రంథాలయోద్యమము నకు తెండవకే మారంభ మయినదని చెప్పవచ్చును ఆతర్వరము ననే తెండవసారి గై కార్డుల ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రము లలో పర్యటనము నుండెను. ఆయన యాత్రకే విదేశములలో నుండిన వివిధ గ్రంథాలయములను దర్శించియుండెను. ఆదర్శ ప్రాయములగు గ్రంథాలయములు ఆమెరికాలో నున్నట్లు యన గ్రహించెను. నవీనవిధుల పనుగించి తనరాష్ట్రమున గ్రంథాలయముల నడిపించవలయునని యిచ్చునడమెను. అయితన సంకల్పమున కనుగుణ్యముగ యటకున్న గ్రంథాలయకాత్రువేల్ యాని బోర్డువారిని గుర్తుచు తటస్థించెను. మహారాజాకొలక వైని బోర్డువారు బరోదాశక్తి యచటి యున్నదనికొని పరికించెను. అప్పుటికి బరోదాగవరమున లక్షయేలదివేల పుస్తకములతో ఆత గ్రంథాలయములు విరాజిల్లుచుండినవి. ఇతరస్థలములలో పలుకదివేల కొత్తములతో నుంజుచి గ్రంథాలయములు పనిచేయు చుండెను. గ్రామ గ్రంథాలయములు ప్రాంతవేయం దుండి నూరుపాత్రమే సజీవములై యుండునని. ఈవివిధగ్రంథాలయములు అసోగ్యవ్యాకృత్యలై యుండుటకును, ఒకేసరికి నడుపు

దీపావళి

ప్రపంచమున నెందలు ప్రాయలుండలేదు? ఎందలు భాగ కంటకు లుండనందు వినుటకు మితిలేనికాధ లాసరింపలేదు? దురాచారవరాధలు లగు రాక్షసరాజు లెందలు జగమున పొందింపలేదు? పతివ్రతలమాధంగము గావించి యేకర్ష మెలు గని కిక్కులు సయిము లతులకొంది మరితుగిగిలు వాతా మాతముజేసి భగవదాతకలకు నీరు దెచ్చిన నీచాతినీయులు మన ప్రాచీన చరిత్రలో నెందలు గానభారు? కాని యిదేమి కర్మ మో నరకాసుకునితై మాత్రము మనవారికి తెప్పరాని చలము గలదు! వానివై నన్నవో మనవారు కాలం ద్రవిం బగడమునకు తెప్పరుదు.

రావణునులేదా? హిరణ్యాక్ష హిరణ్యకశపు లుండరా? నుందోపముందులు కజ్జనలా? కంకుడు లోకమిత్రుడా? పిరిలో నొకరి జోలికొన మనవారు పోలే! పిరికి తేరకు జక్కినవా డెల్ల గ్రహములూని నరకాసుడే! ఆబాలవృద్ధుల నందఱకు నరకునితై దండయాత్రయన్న కంకు! ఎనిమిది దినముల గ నీయు దమునకై సన్నాహమే! ప్రతిమనుజుడును బాణసంచా సిద్ధముగ నుండుకొనను; చతుర్థి రాకకై యభ్యుత్థంతురతో నెరులు చూచుకు; మునుముందుగ దానే నరకాసుగుని జంపి భ్యాతి వడ యనెంచును.

మొన్నరాత్రి మూడుగంటల వేళ వీధులు భనియలు బాలురు వృధులు, నందరు తమ తమ యుండల్లో దీపములు వెలి గించుకొని కాచియుండిరి. ఆభ్యంతరము లాడి కృతకాతుక కం గులై నరకు దేమిమ మేమాలనుండి వచ్చునోయని యత్రు పాణులై యెల్లవారు నెరుచుచూచుచుండిరి. నరకాసురు డిప్పుడు రాకుండినవో కాగుండునని తలచిరి. కాని బ్రహ్మచారులు తప్పించుకొన నెడతరము? నరకుడు విధిలేక రానేరవ్వెను. అబ్బా! ఏమిచెప్ప నాయాధరంగ మహిమ! తుజుమన నూర్లకొ లది— నేలకొలది— లతులకొలది— కోట్లకొలది, బాణము లొక్క పెట్టున నాకగమున నాట్యముడ సాగెను. ఆకొలా హలము వర్షనాతికము! నేనుముందు నేను మందకు భస్మలు, జట్టు, విడుపు, కాట్టుమున వీరభూషణులు, హా, హూ, యను నాగ్నిర్యారావములు, ఆయ్యా, తగిలెను, హమ్మ, అను నార్త రములును లోకము నిండెను. దివలు చెప్పుడు పడియె. జాణా గుల్లు జగమెల్ల నిండుకొనియె.

అంతకును బాణముల విడుచువారే! అంతరు సభియంకం చువారే! అందరు సత్ప్రవిద్యావతియ చూపువారే ఆబాణము లసామాన్యములు. చక్రబాణము, ఆకాశబాణము, నక్షత్రబాణ ము, చంద్రబాణము, తారామండలము, పూలబాణము, మొగ్గలబాణము, లంకబాణము, కొండబాణము, పాముబాణము, లేబాణము, జల్దెబాణము, పోరకబాణము, —ఎన్నియని వా కొననకును? అన్నియు మహాస్త్రములు. అన్నియును భయంకర ములు అన్నియు నశ్మములును పూర్వకాలపు బ్రహ్మస్త్రాగు లవైన నుపసంహరింప వచ్చుగాని, ప్రయోగించివివాద నివి యు పసంహరించుట కానిపని. తమకడ్డులిచ్చినవో నుపసంహర్తవే యని చుట్టుముట్టుకొని యాహుతి గొనగలవు. ఇన్నిటికి జక్కి నరకాసురు డింకను జీవముతో నుండువా? కాలి శక్తియగును గాక.

నరకాసురుడును సమర్థుడే. అస్త్రవిద్యాపారంగతుడే. క్రీకృష్ణు సంకవాని గూడ నెదిర్చినధీరుడే. శర్యబాణములను బ్రతికొను తెలిగినవాడే. కాని యిప్పటి మనబాణవిద్య వాని యాచార్యుడెట్లొగిడి కాదు. కాన నీచాతాన్ని కతడు ప్రతి క్రిత నేనుబాలడయ్యె. ఆతని యవస్థనాకే కర్మమగుచుండెను. వారుకాత్రును నిందుక యభియంకించి విడిదియున్నంత నీ బాణములన్నియు దమతమ యజమానులెంత చుంకించినను వికక పెంటిటగ్గలవలె వోకల ముడుచుకొని ‘ధువ్వు, ధువ్వు’ వని యంటే పొగరాచుచు బరియుండును. కాని, నరకాసురున కీనూ తనరహస్యము తెలిసినది కాదు. పాపము.

ఇందొక్క విశేషము. నరకాసురుడు నామమాత్రావః ప్పుడయిననుడ మావీరుల యుద్ధమును బాలించిన వారు కాదు.

టకును బోర్డువారు కేంద్ర గ్రంథాలయ ప్రతిష్ఠాపన నెలకొల్పెను. ఈప్రతిష్ఠాపన యొక్క విధులను కంకుభాగములుగ విధింపవచ్చును. బరోదా రాష్ట్రమున కంతకును కేంద్రగ్రంథాలయమును స్థాపించి చనిజేయుట మొకటివిధి. రాష్ట్రముంత టను యిదివరలో స్థాపింపబడియున్న గ్రంథాలయములకు సహాయము చేయుచు నూతన గ్రంథాలయములను స్థాపించి ప్రతి గ్రామమునకును జ్ఞానోద్బోధిని ప్రసరింపజేయుట రెండవవిధ యన వచ్చును. ఈ విధులు నిర్వహించుటకు పరివర్తల కూర్పుములు వ్యయమగు ననియు పూర్వరూపము వాలుటకు పతేండ్లు పట్టు ననియు బోర్డువారికితే నుండింపు జేయబడెను. ప్రభుమున కేంద్ర గ్రంథాలయమును యందరి కాలకు విమలమున చేర్చెలుగా ముచ్చటించి పిమ్మట యాద్యుల నిర్మాణమును గూర్చి సుప్ర తింపెదము.

తమ తమ కడనున్న బాణములు ముగియువాడ వారు కస్త్ర శక్తిగము గైకొనలేదు. పిరిలో నొకడైన గయనరక శర్య భుడు గలదా? ఆహ ఇట్టివీరులు లభించి యుండినవో మిక్కిలి భనునకు రాజ్యము పోవుచుండెనా?

జగవారిమాట యటుండ నాడు శ్రీలుగూడ నరకా సురునకై బగ తీరుకొనిరి. తమసత్యభావ నాడ దమ్మక పోయ మము నెడవి నరకునితో యుద్ధము చేసెనని చారు చూల గర్విం చుచుండిరి. ఒక యంటి నొకనాగరికతరుణుడు సర్వాలంకార భూషితుడై సదిలాసముగ నిలిచి బాణప్రయోగము గానియు చుండెను. అతని యధాంగి యంతలో వచ్చి “మాసత్యభావ నాడు యుద్ధము చేసెనట! నేనును నేడు కొన్ని బాణముల విడుచును. తెండు” అని పలికినాడు. “నరి! సత్యభావ వంటి దానవా పొమ్ము” అని యతడు నిరాదరము నూప నామానిని లోనమున “ఎట్టికృష్ణున కట్టి సత్యభావ” యనుచు బలా త్కారముగ రెండుబాణముల లాగికొని ప్రయోగము చేసియే పోయెను. ఈ సత్యా కృష్ణులందఱు విని యారమునక బక పక నెవరో నవ్విరి. బాణాన్నిచే దగ్ధుడ దగుచున్న నరకాసురుడే యడు కొంటిని.

ఈ దిక్కుకుతిన నరకాసురుని యవస్థను గూర్చియే చింతించుచు నాడు రాత్రి కయ్య చేరితిని. బాగదకళ్ల లెప్పి యు దమ్మక మున్న నాకనల కొక స్వప్నము గోచరించెను నేనొక యుద్ధభూమిలో నుంటిని. రణము కాంతించి యుండి నందున వీరు లంకలు దమ నివాసముల కరిగియుండిరి. రంగ మంతయు భస్మరాసులచే భూషముగ గన్నట్లు చుండెను అంతలోవో నొకభస్మరానిలో సర్వాలంకర బొబ్బ తెగి యుండ బాధపడుచు ‘దాహ’ మని నోరు తెలుచుచున్న వాని నొక్కని గంటిని. చేరువజని నీచిచ్చి “అన్నా ఎడదవీవు?” అంటిని. అరక డిట్టనియె.

“హిందూదేశవాసుల బాణవిద్యా విహారమునకుం జక్కిన పాపి నరకాసురుడ నేను. అన్నా! ఏమి నాగ్రహచారము! నాదైవనే పిరికింత చలమే? నీజేమి తలచునోకాని, మీవారి యజ్ఞత నామేయు సరిపడలేదు. ఎన్నడో వచ్చి స్వర్గాననున్న నన్నేలం జట్టి తెచ్చి యెల్లు కాల్చుటయను. పిరికి చేరు పనిపాటలులేవా? భవమును మితిలేక తెచ్చించి బాణముల గొని తమ భవర్విద్య సంకయ నానయి తెట్టివో పిరికియి ప్పము. నాకై పాడుచేసిన ద్రవ్యమున సగకాలుకో నూరుర మంచి గ్రంథాలయము లగు నే. ఇట్టి భవ మంతయు ప్రోగుచేసి నవో నొక గొప్పబాణవిద్యకళాశాల యేర్పకదా? తేళము బాగు పడదా? ఏమి మాభ్యుచి. ఆబాణములైన తమంత జేసికొను కక్కి పిరికితేదే. ఏ జపాను తెల్లియో, ఏవీనా పాపరువో, తయారచేసి పిరికి భిక్ష మియ్యవలసి యుంజుటకై న వీరు సిగ్గుపడదు గదా! పిరికి బుద్ధి వచ్చుచాక నేనిట్లు ప్రతివర్షము ననుభవించువలె ననుట నాకు కావదు. నాయరణ్యకొనము వినువా రెవ్వర? నాజన్మభూమి యెన్నడు బాగుపడగలదో? అన్నా పోయి వచ్చెక. కచ్చు నేట బాచెకగాక.”

అంతలో నాక సమునుండి విమానము కాగా నందు గూర్పుడి యతడంతర్ధాన మందెను. నేనును మేల్కొంటిని. (పివాసిని)

సంయుక్త రాష్ట్ర శాసనసభ

జిల్లాబోర్డుల చట్టము

నూర్గకొలదిసవరణలు పంపబడుట

ఖాన్ సాహెబ్ నవాబాలీ ఖానుగారి సవరణ సంయుక్త రాష్ట్రములలోని జిల్లాబోర్డుల చట్టమునకు నూర్గకొలది సవరణలు పంపబడెను. అందులో ఖాన్ సాహెబు నవాబాలీఖానుగారు జిల్లాబోర్డులకు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యుడు గాని నియమితడైన సభ్యుడుగాని, ఎన్నుకొనబడిన అభ్యుత్తుడు గాని నియమితుడగు సభ్యుడుగాని ప్రభుసమాజేశమునకు ర్యము మేజిస్ట్రేటు నెడకు సార్వభౌమునియడ తనకు గలభక్తిని కల్పించుచు ప్రమాణము జేయవలెనను సవరణ నుపపాదించెను.

పాట్నా హైకోర్టు

పూజనెలపుల యనంతరము తిరిగి తెలుపబడుట 23-క తేదీని పూజనెలపుల యనంతరము పాట్నా హైకోర్టు తిరిగి తెలుపబడెను. జస్టిస్ కూట్టుగారు నెలపుల నుంజుచే జస్టిసు రెస్ గారు వారిసానే పనిచేసిరి.

రాజారాజి గుర్తుగల తామరతైలము పూతినాశకములగు చాల మంచిమందుతో తయారు చేయబడి ప్రాఖ్యాతిగాంచినది. డబ్బీ 1-కి 0-6-0. అమ్మతాంజనము డిపో, మదరాసు.

అమృతాంజనము దీక్షా, హస్త రాక్షసులు, బామి,

ఆంధ్రజ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతకము (వందల) యొక్క నలుగురి (2) భుజములది, బహుశాల భుజములుగాని (3) జాతకములకు-జన్మ కాలము, ప్రస్తుతపు కాలము, మూడు జాతకము వ్రాయునపు యుగాని, కుటుంబము, కుటుంబము యొక్క మూడు పంజీయములు, జాతకములకు-రూపము, స్వభావము, శరీరాంతరము, భవనంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కళకల సామర్థ్యము, ఉద్యోగము, ఉపాధి మొదలగు 25 సంగతులు జాతకములకు వ్రాసి ముందుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపించును. ఈ వ్రాసిన సంగతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకములకు ఆయుర్దాయము అభిరుచులకు, జరుగబోవు ప్రతినెలకల సంగతులు, అనగా, నునకనక, జంతుకాఫలములు గల పూజా

జాతకము. కాస్త్రసమ్యక్తముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూజా జాతకమునకు రు 5 లు, అగును. పూజాజాతకము వ్రాయించు కొనువారు రు 2 లు, అధ్యాయము ముందుగా పంపవలెను. అట్లు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా అభిరుచులకు తయారుచేసి తక్కిన రూపాయలకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము

మొత్తముమీద 1 నెల 10 రోజు వరకు ముందు జరుగబోవు ఫలములు (వాయువు, నెలలవారిగా 12 నెలల ఫలములు వివరముగా వ్రాయుటకు వి. పి. భుజములలో రు 1-4-0 లు అగును. దీనికి జ్యోతిషము గాని జన్మనామము గాని మాకు పంపిన వాలము.

జాతకమార్తాండము

రెండవభాగము ఇది 300 వేదాలు

ఇందు లగ్నము, గ్రహములు, భావములు, వడ్డలు యులు, భూదేవతలు, అష్టకములు, భావ్యసమీక్షలుగా నునక. 1000 పరిమాణ కోకములలోను, విశేషంకములలోను ద్వాదశ భావములు మహాదశ అంతరభావములును, ఇంకను అనేక సంగతులతో మిక్కిలి సులభమైన ఆత్మజ్యోతిషముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంగతులు పూర్తిగా తెలియను.

ఈ గ్రంథము నవ్వనియెడల తిరిగి సామ్యు వాచును చేయెదము ఈ 2వ భాగమునకు యిదివరకు దరఖాస్తులు పంపినవారు తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల కంటిపీచి వి. పి. గా పంపెదము. దీనివలన పోష్యభిరుచులు గాక రు 2-0-0 లు అలస్యమైనవో ప్రతులు దొరకవు.

(3512) ఆ కె ల్ల వెం క ల శా స్త్రి, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (గోదావరిజిల్లా)

త్వరపడును.

వెల సులభము.

ఫల మధికము.

శ్రీ ఆంజనేయ వైద్యశాలవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు

శ్రీ జిల్లాబోర్డువారి బహుమానము పొందుచున్నది.

129 రకముల ఔషధములున్నవి

(31) బోధకము సుహృద్:—ఎంతకాలమునుండియున్న శీషకోగమునైనను వారమురోజులలో గుణము కనబరచి. కాళ్లుబంటులు, నీరు వారింతులయొక్క పగిలిన పాదములు సహా స్వస్థులై కమలములవలె ప్రకాశించును.

15 రో. రు 4-8-0 వారమునకు రు 2-8-0.

(40) నిఖిల వ్యాధిమర్తే కంఠరహము. చిట్టశిరంగి, పక్షిక, బద్ధలోనగు సహాయమున్ను, కీళ్లనొప్పులు, నల్లని బొడలు, మూలవ్యాధి, పొందుపు, సహమేహములు, మేహములు, మేహవ్రణములు, కుక్కనవ్వు మొదలగు అన్ని వ్యాధులను వారము రోజులలో నివారణజేసి బలము, శరీరకాంతి, రక్తవృద్ధి, వీర్యసంబంధ కలిగించును. ఇచ్చాపత్త్యం.

నెల 8-0. రు 8-0-0, 15 రో. రు 8-4-0.

(80) సర్వవిధ క్షకోగసంజీవి ఔషధము. తీర్చించిన పత్తి, తెలుపు, ఎరుపు, నలుపు లోనగు యేరంగు క్షయము, మూత్రము స్వస్థముగాని, బొట్టుబొట్టుగాని పడుట, యీ గుణములన్నియు కలిగి రక్తవృద్ధి చేయును. 8 పూటలలో గుణము కనిపించును. ఇచ్చాపత్త్యం.

డబ్బీ రు 1-4-0.

(48) మహావ్రణహారకము (అను అష్టదశ ఔషధకోగసంహరిణి) నెల 8-0. 5-0-0. 15 రో. 2-12-0. సహమేహములు, పాదలు, మచ్చలు, కాళ్లు, చేతిచేళ్లు, పెదవులు, ముక్కు, వగైరాలు లానై ఎర్రబారి సహా తిమ్మిరలుగా నుండుట, మేహనీరు, అంతర్రేకుములు వగైరాలును సహమానధము.

(27) శ్రీరామాస్త్రయోగము నెల 8-0. రు 8-0-0, 15 రో. రు 4-0-0 కఫములు, శ్వాసకాసులు, దగ్గు, వగర్గు, ఉబ్బసము, మొ. శ్లేష్మవ్యాధులకు ప్రత్యక్షము, 8 పూటలలో కఫమును హరించి నెలరోజులలో పూర్తి నివారణ నిచ్చును. గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు.

(గోదావరిజిల్లా)

కె. వి. ఆచారి,

K. V. Achari

ఆయుర్వేద యానాని డాక్టర్.

Ayurveda unani Doctor.

పట్టుపంచలు! పట్టుపంచలు!! పట్టుపంచలు!!!

ఈ పట్టు పంచలు బంగారాదేశమందు తయారగునవియనిన్ని, నిత్యపూజార్హమైనవనిన్ని శుభమైన జ్యోతిష పరిశ్రమ సంబంధమైనవనిన్ని అందరు యెరుగుదురు.

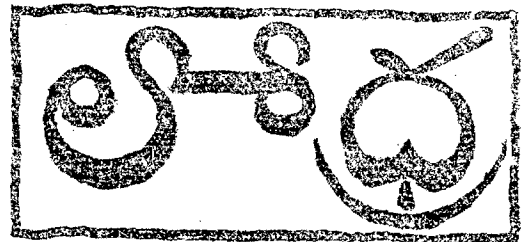
14 మూరలు	× 44"	పెడల్పు అంచులతో	రు 16-0-0 మొదలు	18-0-0 వరకు
12 మూరలు	× 44"	పెడల్పు అంచులతో	రు 14-0-0 మొదలు	16-0-0 వరకు
10 మూరలు	× 44"	పెడల్పు అంచులతో	రు 12-0-0 మొదలు	14-0-0 వరకు
9 మూరలు	× 44"	పెడల్పు అంచులతో	రు 12-0-0 మొదలు	13-0-0 వరకు
8 మూరలు	× 44"	పెడల్పు అంచులతో	రు 10-0-0 మొదలు	11-8-0 వరకు
7 మూరలు	× 44"	పెడల్పు అంచులతో	రు 7-8-0 మొదలు	8-0-0 వరకు
44 × 44"	చౌకములు		రు 2-8-0 మొదలు	2-12-0 వరకు
6 × 44"	"		రు 5-8-0 మొదలు	6-8-0 వరకు
5 × 44"	"		రు 5-8-0 మొదలు	6-0-0 వరకు

ఇంకను అనేక మాదిరీలు పట్టుపంచలు చౌకలో కలవు.

కాని కొంచెము జబ్బురకముగ నుండును. ధరలు కొంచె మించుమించుగ నుండునే కాని పై మాఫబడినట్టి నికరముగ యుండజాలదు. తపాలావ్యయములు కొనువానే భరింపవలెను.

యస్. రామయ్య, తపాలపెట్టె 238, కలకత్తా.

కే న రి ర త్న త్ర య ము

2 ర్యాకేయకోగ నివారిణి:—శ్రీమంతు గలుగు బురుగునా బుచ్చి కావంతులు, అకాలబహిష్ట, మోలబా నీగాన తనకు కాన పోవుట తునుబుకోగము, సంజానోగము, రక్తహీనత, వలబద్ధకము, మూతికాజాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరకాళ్లు, ఇతరతలునుండు మొదలగు శ్రీమంతు వర్మ వ్యాధులను దీని ద్వారా. 12 రోజులు 8-0-0; 8 రోజులు 1-10-0

3 రక్తహీనత వ్రావడము:—ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము అత్యధిక, కీళ్లనొప్పులు, మేహవ్యాధులు, కడుపులో మందు మొదలగు వ్యాధులను నివారింపి శరీరమునకు కాంతిని నింపుచునట్టి నియ్యము.

12 రోజులు 8-0-0; 8 రోజులు 1-10-0.

సర్వజ్వరనివారిణి

దీనివల 6 రోజులు 2-8-0; 8 రోజులు 1-8-0; 1 రోజు 0-8-0

కే న రి కు టీ రం,

(166) ఆయుర్వేద లిప్తమధకాల, 83 పోలీసు కమిషనర ఆఫీసుకోట్టు, ఎదురుబాద, మౌ. దా.

వనాషధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిపుష్టము చేయుట యందు పేరెన్నిక గాంచినది ఖర 1-10-0 ఇండియా సిలోకోనందు ఎచ్చటికైనను రేపాలాభున ఉచితముగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 పనసవాడి, బొంబాయి

పుటల 180 పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును శాశ్వతముఖమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుచున్నది.

ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్విద్వాని ఇచ్చించును.

ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును. పోస్టుచార్జియు మేమే భరించి పంపెదము. వెంటనే వ్రాయుడు.

వైద్యశాస్త్రి మహేశంకర్ గోవిందజీ, ఆతంక నిగ్రహ ఔషధాలయము.

26. బ్రాడ్వే, మద్రాసు

బహుమోహము

వైద్య నిద్య

ఆయుర్వేద శాస్త్రమును సహజముగా అర్థముచేయుటకు అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య సారాంశము కేవలము, (8199) 27, చిహుబాబాద్, మద్రాసు.